

M. A. MVRETI

I. C. ET GIVIS ROMANI.

IV VENILIA.

Elenchum sequens pagella continet.

COMES ALSINOV S LECTORI,

Vis, Lector, Tragici sonum corhuni,

Vis, Lector, numeros Catullianos,

Vis, Lector, numeros Tibullianos,

Vis, Lector, numeros Horatianos?

En libro tibi dat Muretus uno.

Capitulo

Concordia

6

Del Colegio

de la Compa

de los de

Granada

S.B.R.E

Ex misericordia regni =

huius hic liber correctus

et ex Exurgentiam 1707

PARISIIS, Paulus de Cardenas

Apud Marcum Locqueneulx in monte D:

Hilarij, sub signo Concordiae,

1579.

C. M. PRIVILEGIO REGIS.

0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13

M· A · MVR ET I
I. C. ET CIVIS ROMANI.
IV VENILIA.

Elenchus sequens pagella continet.

COMES ALSINOV S LECTORI,

Vis, Lector, Tragici sonum cothurni,

Vis, Lector, numeros Catullianos,

Vis, Lector, numeros Tibullianos,

Vis, Lector, numeros Horatianos,

En libro tibi dat Muretus uno.

PARISIIS,
Apud Mareum Locqueneulx in monte D:
Hilarij, sub signo Concordia, 1579.

CVM PRIVILEGIO REGIS.

IOANNIS AVRATIⁱ
in M. Antonij Mureti Inuenilia.

TRAGOEDIA, IULIVS CÆSAR.
ELEGIAE.
SATYRAE DVÆ.
PIGRAMMATA.
EPISTOLÆ TRES.
ODÆ SEX.

T Am bona posse putas cuiquā inuenilia credi
Carmina, digna viro, digna, Murete, sene?
Quæ tibi tam tenus lime solertia rafit,
Quām quod Praxiteles vngues poluit ebur.
Ipse suum titulum nimia liber arte refutat,
Auctorīq; e canos inficiatur opus.
Tu hec aſſumes, licet omnia numina iures,
Contra teſſat ars, ingeniumque tuum.
Deme igitur titulum libro, vel deme nitorem:
AEtatem mīdūs debet habere liber.

Georgij Buchanani Scotti.

Q Vanta in magnanimi cōſedit peccore Brutis,
Pro patria virtus cum pia teta daret,
Taſta animo, Murete, tuo ſeſe intolit, ore
Aſtilo quo Brutus dum pia faſha canis.
Ego licet claris raro non inuidia cœptis
Fortuna, AEmathio ſparſerit oſſa ſolo,
Ille iterum ſirgit per te poſt funera maior,
Crescit & ingenio laus relinqua tuo:
Et magis illaſtri gaudet decorata trophœo,
Quam ſi Pyramidum contegat oſſa labor.

Εἰς τὸν βίβλον
Μέρκη Αὐτωνίας τοῦ Μουρεύτου.

Τις, πόθινώ Μούρητ, ἐρχεται νέος ιπαλίδαιοι
Κόσμος ἀνθεστάλαις, σῆς ἔνεκ δέσμην,
Ηνὶ δὲ ὅσον μολαδίσας ἀποιλβεστιν ἐρωτᾷ,
Πάντο θεισταγτοῖσιν βειθάλικα χαρίται,
Ηνὶ δὲ ὅσην καὶ θέρειαν ἀπαντεγούν ἀοιδαῖ
Αἰσσόν, κυλιθῶν πληγές ἀθρόμελῶν,
Ηφλογή σῶν μελιών φλογερὰ χάρινιμερες
ἴψεν,
Ηδὲ κύπεις μελίθρον. ὄπαστεν ἀβροστήνιν.

Ι.α. Α'ντωνία Βαιφίσ.
Τοῦ ἀντοῦ εἰς τὸν ἀντίν.

Σῶν Μούρητ, ἐπέων ωρσὸν τόδε, φρέξε λέοντα.
Οἰος ἐφυμεγάλων τῷ μέγαν ἐξ ὄντων.

In Marcum Antonium Muretum Iani
Antonij Baifij.

S Eu vixum est tibi dñis laudes aquasse virorum,
Hand pudeat Flacci sic cecinisse lyram:
Iulia seu Tragico deflentis funera versu.

2
Marce, Sophocleo tu pede digna tonas
Seu fers Margaridem lepido super aethera cantus,
Cantas, quo inuidet Lefbia Margaridi.
Quis tibi cedet honos pro tali carmine? cingat
Lauro, hedera, myrto texta corona caput.

Comes Alfinous.

M V/a noſter amor, meum Muretum,
Veſtrum & candidum & optimum Mure-
tum,
Qui vos uſquaeadeò canit canendas,
Qui vos uſquaeadeò colit colendas,
Quo nil cultius, elegantius ſue,
Quo nil candidius, venustius ſue,
Seu regum Tragico neces cothurno,
Senſcribat, poſita ſeneritate,
Venusbas Veneres, iocos, lepores,
Et molles Elegos decente verſu,
Facundo, lepido, aurēque verſu:
Muſe, inquam, Amides meum Muretum,
Veſtrum & candidum & optimum Muretum
Vatem dicite, & approbate uatem.

In ocio negotium.

A ii

Stephani Iodelli Parfisi
Epigramma.

Quam Marcus, caso Cicerone, Antonius vib^e
L'eserat, eloquij dum cadit ense pater,
In fundo Marcus leuat hanc Antonius i^ctu,
Restituit priscum qui tibi Roma decus.
Nam quantum linguae debebat Martia Marci
Roma, tua debet, Marce poeta, lyre.
Æternum viues igitur, Murete, nec nullus,
Qui Marcum posuit ledere, Marcus erit.

Eiusdem.

Caesar, Amor, testudo: mouet, delenit, infecat:
Fletum, elegos, aures: sanguine, melle, sonis.

Ioannis Vermeliana V^scellici.

Quid decipis nos, aut quid huic Tragœdie,
Muvete, nomen, que/o, preponis tuum?
Quis te, relictis tamdiu poeticis,
Totum Platon, totum Aristoteli datum,
Tam culta credat condidisse carmina?
Ego hercle vera, quamquam amicus, eloquar.
Dum tu sophoram scripta voluis pertinax,
Nec auctor eorum ab amplectu potes,
Muse hic vices, Murete, obliuerint tuas.

MARCI ANTONII MVRERI³
IN LIBRVM IVVENILIVM AD
clarissimum virum IANVM BRINONEM
in senatu Parisiensi consiliarium Regum.

PRAEFATIO.

Æ PENV MER O sum ad-
miratus, I A N E B R I N O,
vir illustrissime, quo tandem
fato contigerit, vt cùm è Gal-
lia nostra penè innumerabiles
exitierint in omni genere scientiæ præstâ-
tes viri, poetarum tamen magna semper à
nobis fuerit inopia laboratum. Idque eò
admirabilius videri potest, quòd quæ ad
poetas efficiendos plurimum valere dicun-
tur, ingenij bonitas, linguarum peritia, &
multarum magnarumque rerum compre-
hensia cognitio, ea in perplurimis nostro-
rum hominum, nihilo cæteris nationibus,
ne quid arrogantius dicam, inferiora re-
periiri queunt. Neque verò illud dicere
possumus, grauiorum artium scientiæ ad-
dictos homines Gallos operam ponere in
his leuioris opera studiis noluisse: coru-

A*iiiij.*

P R A E F A T I O .

enim qui ad versus faciendo animum adiecerunt, quædam propè infinita vis facilè non tam voluntatem eis, quam euentum defuisse declarat. Quòd si id nobis Græco tantum, aut Latino sermone contigisset, fortè caussam illius paucitatis in earū linguarum peregrinitatem reicere licet: nunc verò cùm idem in eo contigerit, quē à nutribus, vñā cum ipso, vt dicitur, latē combibimus, aliam omnino caussam necessariò cogimur suspicari. Scio, hoc quod dicturus sum, quantopere nonnullorum animos mordeat: sed tamen & verissimum est, & mehercule iam notius, quam vt negari amplius possit. Qui se vernaculo nostro sermone poetas perhiberi volebāt, perdiu ea scripsere, qua delectare modò ociosas mulierculas, non etiam eruditorum hominum studia tenere possent. Primus, vt arbitror, PETRVS RONSARDVS cùm se eruditissimo viro IOANNI AVRATO in disciplinam dedisset, eoque duce, veterum vtriusque linguæ poetarum scripta, multa & diligentí lectione triuisset, transmarinis illis opibus sua scripta exornare aggressus est, cuius postea exempla

P R A E F A T I O .

4

plum insecuri I. ANTONIVS, BAIIVS,
I. BELLAVIS, aliisque permulti, breui tempore tantos fecere progressus, vt res vel ad summum peruenisseiam, vel certè haud ita multo post peruentura esse videatur. Idem in lingua Latina multum abest, vt dicere licet: in qua cùm ex veteribus ab Ausonio, ex recentioribus à Salmonio, & aliis duobus fortè, quo summum tribus discesseris: vt Græci proverbio dicunt esse multos quidem qui boves stimulent, sed raros aratores: ita dicas, licebit, multos quidem esse qui versus faciant, sed raros, planèque ἐνεργητοὺς poetas. De iis loquor, qui scripta sua in publicum edidere: scio enim & alios esse sat multos, & imprimis cum quem supra nominaui, Ioannem Auratum, qui vel solus, vel præcipue, siquando sua emiserit, effecturus est, ne ulterius suos Iouianios, Actios, Molas, Flaminios Italizè inuideat Gallia. Cū igitur, vt ad institutum redeam, in tanta ingeniorū bonitate, in tanto doctissimorū virorum prouentu, in tanta adolescentium poetices studiorū emulatione, quasique riualitate, tantam poetarum raritatem ani-

P R A E F A T I O

maduerto: nihil ferè aliud comminisci possum, nisi esse quandam, ut cæterarum rerum, ita studiorum quoque tempestuitatem: statisque quodammodo cœli conversionibus fieri, ut modò in hac, modò in illa facultate certi homines præstantes & egregij existant. Quod si est, bona spes me tenet fore, ut sub H E N R I C O rege Christianissimo, tanquam olim sub Augusto, poetarum ingenia excitentur. At de his quidem facis: nūc tempus est, ut de meipso tibi dicere aliquid incipiam: qui cùm etiā puerulus, & à teneris, ut Græci dicunt, ynguinalis admirabili quodam poetices amore flagrassem, multa etiam penè in omni genere carminis, veteres, quo ad per vires licuerat, imitatus conscripsoram: quorum, paulò grandiosas factus, nonnulla tardipedi, ut ait Catullus, deo dicaram, nonnulla proieceram, nonnulla etiam, ut fit, penes me retinueram. Ea igitur cùm haud ita pridem amicis quibusdam meis, quibus ego plurimum in hoc genere tribuo, communicarem, non eis solum illi calculum suum adiecere, verum etiam autores mihi fuerunt, ut edenda eorum saltē aliquā

P R A E F A T I O.

parte iudicia hominum expericer. Assensum sum, ut quod verū est, ingenuè fatear, non admodum grauare: tum quòd res non magni periculi videretur: tum quòd facile considerem fore me, si non, ut ait Horatius, extremum primorum, ut certè extremis usque priorem. Subsecuius igitur horis, aliquid mihi tempusculum à philosophiæ, & iuriis civilis prælectionibus, quibus assidue occupatus distineor, ad hæc exscribenda, & in ordinem vicunque redigenda sumpsi: nam perpolire & limare accuratius neque magnopere libebat, neque per eas, quas modò dixi, occupationes liquebat. Feci autem, quod locupletes interdum cenopolæ solent, qui multa hospitiis vini genera gustanda proponunt, electuris quod ad palatum maximè fecerit: nam ita & nos multa poëmatum genera proposuimus, ut si fortè in aliquo lectoribus fecissemus satis, in eo plura porrò emittere pergeremus. Hoc autem quicquid erat libelli, lauenilia inscribere placuit, ut si quid fortè interdum lascivius dictum esset, ipsa nos apud seuperiores excusat in scriptio. Ac initio quidem decrenerā cum

P R A E F A T I O

P R A E F A T I O
nemini cuiquam dicare, vt qui tanti esse nō
ducerem: quod consilium cur postea muta-
uerim, intelliges. Cūm iam in eo excuden-
do librarij essent, fortè die quodam
accidit, vt ex studiorum laboribus peius-
culè me haberem. Venere ad me, pro no-
stra familiaritate Comes Alsinous, I. Anto-
nius Baifius, Stephanus Iodellus, vt allo-
quio suo & partem meæ molestiæ alleua-
rent, & paulatim eximerent diem. Ibi mul-
tis vltro citroque habitis verbis, tandem
de his etiam nugis injectus est sermo, pri-
mùsque Baifius rogauit ex me, eccliaam
librum meum dicare meditarer. Tum ego,
id quod res erat, nemini. Ibi tum Comes
hortari me cœpit, tibi vt eum inscriberem:
pergratū id tibi, pérque acceptum fore: si
mùlque nactus dicendi campum, cùm alia
multa de te honorificentissimè cōmemo-
rare cœpit, tum ea quæ tu in Ludouicum
Querculū hominem optimum, & doctissi-
mum, institutore olim tuum, benignissimè
& fecisti, & quotidie facis: quæ ethi omnes
optimè noueramus, nemo tamen erat, qui
nō in Comitis de tua laude dicitis oratio-
ne libenter acquiesceret. Quid quæsis? Cū

aliquandiu reluctatus fuisse, veritus ve
parū decorum videretur ista tam pusilla in
tuo tanti viri nomine apparere, ad extremū
tamen me persuaderi passus sum: quod eò
dico, vt si fortè mea tibi parum probabitur
audacia, Comes ipse mecum culpæ susti-
neat partem. Valde autem te oro, vir illu-
strissime, vt dum tibi alia grauiora moli-
mur: hoc, qualecunque tandem est, æqui
bonique consulas. Tibi quidem integrum
est, huius veluti glebae apprehensione totū
agrum, vt optimus, maximusque est, si col-
libuerit, vendicare. Quod vt facias, vehe-
menter te etiam [atque etiam] rogo. Vale.
Lutetiaz. 8. Calend. Decemb. 1552.

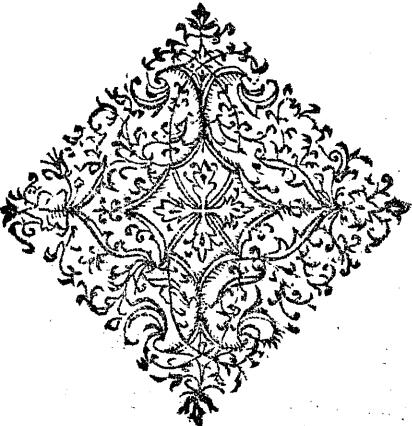
P E R S O N Æ D R A M A T I S.

I V L I V S C A E S A R . M . B R V T V S .
C . C A S S I V S . D E C I M ' V S B R V T V S .
C A L P V R N I A . N V T R I X .
C H O R V S C I V I V M .
R O M A N O R V M .

M. A. M V R E T I
IVLIVS CÆSAR.

Actus Primus.

CÆSAR.

AM tota penè terra Romanos
timet,
Et quā resurgens aureis Phœbus co-
mis
Indos propinqua subditos tingit face
Et quā cadentes pronus inflectens equos,
Grate soror cedit alternas rives,
patruique lasso stagno crispat lumine.
Quacunque Nereus margines terræ premit,
Regas vel ipsi Cœsar is nomen timent.
Numerent triumphos, cùm volent alij suos,
Séque à subactis nominent prouincias:
Plus est vocari Cœsarem; quisquis novos
Aliunde titulos querit, is iam detrahit.
Numerare ductu vis meo uictas plagaras?
Percurrito omnes. Ipfa vi et fric' gen' ium
Milii Roma cessit; Ille tam me gravis gener,
Ut penè nomini duceret iam impar sibi,
Terita marique fusus agnouit meas

J. S. dell'ancora

IVLIVS

Prestare vires: quémque noluerat parem,
 Tulit priorem: Thessali cede hostium
 Maduere campi: principum membris canes,
 Auctusque pasto: ductor ipse exterritus,
 Fugare suetus, fugit, & notos petens,
 Sensit manere raram in arunnis fidem.
 Quid ergo restat, quidue dignum Casare.
 Subacta tellus, exhibere ultra potest?
 Caelum petendum est: terra iam vident mihi.
 Supreme rector, qui verendo fulmine,
 Iratus, orbis utrumque per terres polum,
 Si verus esse sanguis Ascanij putor,
 Generisque nostru tu ipse princeps auctor es,
 Regni me in aliquam recipito partem tui.
 Ausos ut inter splendidum stidus meos,
 Matris Diones proximam afficiam facem.
 Iam vel mihi, vel patrie vixi satis:
 Quid teneor ultra? Iam mihi exactum est, geri
 Sago, togáque quicquid excium potest.
 Hostes perempti, ciuibus leges date,
 Digestus annus, redditus facris nitor,
 Compostus orbis: cogitar nec queunt.
 Maiora cuiquam, nec minora à me geri.
 Vivam oculos? at id quidem vix vivere est.
 Nec sol quietem, nec bonus princeps capit.
 Cùm vita partes munera fungita est sui,

Mors.

CAESAR.

Mors pro p̄a non quam, sera non nunquam venit.
 Mibi multa vates dira minitantur quidem,
 Suadéntque amicis ut meum stipe latus:
 At enim timere Caesaris nunquam fuit.
 Ignava mens rebūque non exercita
 Vereatur atra mortis incertum diem:
 Generosus animus, quique se nullo vides
 Scelere impiatum, semper est liber metu.

CHORVS.

Sors rerum domina omnium
 Non ut quā stabili fixa manet pede,
 Sed vultum aſsidue innovans,
 Incertisque rotans omnia flexibus,
 Alternas variat vices.
 Seu mitis faueat, sine prema nocens,
 Vento mobilior volat.
 Illam si nitida fronte reliquerit
 Abdens lampada Deliu,
 Idem flaminu monos cùm moderans equos
 Mondo reficit diem,
 Sub vultu poterit cernere nubilo,
 Quae p̄f̄ns erat, additam.
 Nec solum exquis rebus in aestuans,
 Prinatas agiat domos;

I V L I V S

Ipsiſ imperiis, dum libuit, nonam
 Inducit faciem ferox.
 Hec regum arbitrio nos voluit regi,
 Donec Tarquinij furor
 Commouit proceres, tam rigidam ut semel
 Cernice excuterent iugum.
 Hinc nos cura patrum, curaque Consulatu
 Tutos semper ab exteris,
 Nam per longa satis tempora prestiti:
 Non à seditionibus,
 Quas penè assiduas exitia litarer
 Perueniſ imperij ſitis
 Nonnullorum animis infita commouet.
 Hec Gracchis animos dedit:
 Hec Syllas, Mariisque in patria luem
 Armauit. Sed opus quid eſt
 Prifta exempla referre? Hec quoque Caſarem,
 Commisit genero: neque
 Impositus prius eſt horum odiis modus.
 Quād Mars sanguine cuium.
 Campis Pharsalicis vndeque tinxerit.
 Tum, Pompei, caput in tuum
 Belli terrificus detonuit frigor.
 Nunc Caſar ſolio inſidens
 Optat fruſtum, prōque libidine
 Solus temperat omnia.

C A E S A R:

Sic iam nomine ſub noſo,
 Regni forma redit vetus.
 Atque hoc ſcilicet efficit
 Non uſquam ſtabili fixa manens pede.
 Sors rerum domina omnium.

9

Actus Secundus.

M. B R V T V S.

Q Vouſque tandem, Brute, virtutem tuas:
 Dormire pateris ociosam, degener?
 Quousque diſfers ciuitatem liberam
 Tua videre vindicatam dextera?
 Nihilne te virtus thorum commouet,
 Noménque Bruti: nil gementis patriæ,
 Preſſa à tyranno, opemque poſcentis tham.
 Conditio duraznil libelli ſupplices,
 Quis Brutum abeffe ciuitatis vindicem
 Ciues queruntur hec parum ſi te mouent,
 Tua iam, vir ut ſis, te ſatis coniux monet,
 Fidem crurore que tibi obſtrinxit ſuam,
 Testata ſic ſe anunculi prolem tui.
 Si ab exequendis te auocat cœptis timor,
 Animusque pigro torpet ignanus gelu,
 Exſemina perdiſce, quid deceat virum.

B 4

IVLIVS.

An verò stirpis auctor, & princeps tue,
Dominacione ciuitatem regia
Quod liberarit, post honores maximos
Complexus astra est: Serulius, à quo tua est
Deducta mater, Melium in causa parti
Peremuit: unum exempla te per talia
Pigebit ire, & gloriari adipisci parem?
Mucrone saluo, atque artibus adhuc integris,
Videre Brutus, & pati regem potest?
Inde audemamus magnum aliquid & nos quoque:
Mactatus, hacce dextera tandem cadat,
Qui, quandocunque ceciderit, sero cadet.
Pro patria configere, anguriam optimum est.
Generosiores frenia detrectant equi:
Nec nisi coacti perferunt tauri ingum:
Roma patitur, quod recusat bellum?
Reges adorent barbara gentes suos,
Non Roma mundi terror, & mundi stupor:
Viuente Bruto, Roma reges nesciet.
At verò non rex iste, sed dictator est.
Dum res sit vna, quid aliud nomen iuuat?
At nomen illud refugit, & oblatas sibi
Reicit coronas, fingere hoc, & ludere est:
Nam cur Tribunos igitur amouit loco?
At mihi & honores, & semel vitam dedit:
Plus patria illis omnibus apud me potest.

CAESAR.

Qui se tyranno in patriam gratum exhibet,
Dum vult ineptè gratus esse, ingratius est.
O rem pudendam! mollis & vix vir satis,
Regit Quirites Maris ortos sanguine,
Totumque nutus pathicus orbem temperat.
Accingere, & vim, Brute, nunc profer tuam:
Accommoda orsis venit implendis dies.
Phœbus renascens subditos ciues inge,
Seriosoque vidit: liberos videat cadens.

12

CASSIUS BRUTVS.

Quius alto nivea virtus pectore
Sperare Romanam sola depresso inbet,
Magnapime Brute, Phœbus aurato diem
Adduxit ore, tandem optata mīhi,
Qua patria nostra libera euadat manus.
Ita fausta votis fors meis respondeat,
Ut hcc tyranni virulentum sanguinem
Haurire dextra gestit & vix se tenet:
Vtque hec nihil me cogitantem prater hec
Nox tota vidit: sic in illum me feram,
Sic inuolabo, sic mucronem pectore
Condam scelpto: fors & ipsi dentibus
Ceruice dira, noxiū abscindam caput;
Cruento ut ore, prodicens in publicum,

B. iiij

IVLIVS

Clamare possum, Roma tandem libera est:
 Ferus ille animus, & publici iniurias boni,
 Tenuis in auras dissipatus vanuit.
 Tunc si vel atra morte sit pariter mibi
 Mutanda vita, letus atque alacer cadam.
 Bene moritur, qui patriam moriens innat.
 Quid tu? quid alta mente tecum missas?
 An non eodem prorsus affectu cales?
 Effare: nam quamus legi in vultu potest,
 Orationis sum tamen cupidus tuus.
 BRV. Quid me plura loqui opus est, Casus?
 Iam mea tibi constantia nota est?
 Semel inter nos stetit, aut vitam
 Pectore fortis simul abiicere,
 Aut patriam transdere in antiquam
 Libertatem, semel hoc dictum est.
 Aut hoc necessa est perfici, aut Brutum mori.
 CASS. O Romule gloria gentis,
 Quam tibi verè rigido incoctum est
 Pectus honesto! quam tua me animi
 Oratio securum esse ubet!
 Vnus mihi nunc scrupulus restat,
 Vnde opera confidiendum
 Cum Cesare ipso censas Antonium.
 BRV. Iam sepe dixi id esse consilium milii,
 Sal sis perire et cibis tyrannida.

CAESAR

II

CASS. Perimitur ergo ab infimis radicibus
 Ne quando poshat casarursum pullulet.
 BRV. Latet sub uno tota radix corpore.
 CASS. Itan' videtur amplius nil proloquar.
 Tibi pareatur: te sequimur omnes ducem.
 Vide modo, vt cum opus erit, ad sis, BRV. video.
 CASS. Ego interim meque & meos paraero.

CHORVS.

Q Vicinque forti pectora, patriam
 Prefere vite non dubitat sue,
 Vi vel per enses, propter illum,
 Oppositosque feratur ignes:
 Non summus illi rerum opifex Deus
 Pigro reninxit pectora frigore,
 Sed spiritus cessit superbos,
 Indomitamque timore mentem:
 Et bullienti plurima sanguine
 Celestis aura semina condidit,
 Et dixit, I, plebem prementes
 Contare, nil voritus, tyrannos.
 Hac arte prestans Harmoniam, suos
 Seruauit, uno mixtus amiculo:
 Nunc utriusque excelsa florent
 Nomina non tribuenda fertur.

B iiiij

IVLIVS

*Quos si oculos tua sequens timor
Fortè auocasset rebus ab arduis
Qui mortuos consumpsit ignis,
Nomina non minus obruiisset.
Caret seuerus criminis Carnabas
Et laude dignus creditur, haud probro,
Quamvis ferocem cede dextram
Tingere nil veritus paterna.
Odit tyrranos Iuppiter, & faneat,
Cum quisquam in illos consilium parat,
Illi que natus sape tradit,
Comigibus sue suis necando.
O quod, quibusque est plena periculis
Sors imperantium praepucie quibus
Non ciuium concors voluntatis,
Sed regimen peperere vires.
Plebem timeto, qui solo insidens,
Plebi timeris, fons odij timor
Audere insit multa multos.
Sepe gelu calor excitatur.
Rarus tyrrannus morte perit sua:
Illos veneno cauta necat manus,
Hos plebis irata tumultus,
Hos rigidus gladio satelles.
Multo ille vitam tutius exigit,
Quicunque pars primus in edibus.*

CAESAR.

*Nullum timens, nulli timendus,
Pelle sub exigua quiescit.*

12

Actus Tertius.

CALPVRNIA NVTRIX.

*O Dil molestis tollite omen somnis,
Nec sinite, queso, pondus ullum tam malis
Inesse visis, horror artus concutit,
Cor pisiisque totum frigidus sudor lauat,
Quoties recordor: menisque nescio quod malum
Prisagit ipsa NVT. alumna, quidam esse hoc putem
Mæ, quod ore, & lacrymis manantibus,
Secreta queris, tæque nobis subtrahis?
Que causa fletus? quisque tam subitus dolor
Turbare mentem tam citè potuit tuam?
Potestne stendum quippiam contingere
Nupta viro, qui penè fortunam regit?
CAL. Dilecta nutrix, quid mihi infest, nescio:
Sed me misellam minus invaserit timor.
NVT. Conceptus vnde? CAL. Ne libi, vel si velim,
Celare possum, visa noctis proxime
Me terrue, aut: victa nam postquam dies
Hesternae es sit, nōxque nigro tegmine,
Involutus oris item ceca telluris globum,*

IVLIVS

Amplexa blandum Cæsaris collum mei,
 Placida quiete vix resoluti cœperam,
 Cum mihi repente visus, heu nutrix mea,
 Retine labantem. NVT. Alumna habeo animum
 Sopor timore; sepe vano obiicit. (bonum,
 Narrare perge cuncta, velut occuperas.
 CAL. Cæsar meus, nutrix mea, heu, Cæsar meus,
 Meus ille Cæsar, quo mea timixa est salus,
 Mihi visus vinas inter effusas meas,
 Iacere multo sanguinis, & tabo fluens,
 Multisque plagi pulchra fuisse pectora.
 Tum mihi quietem, subitus excusit timor.
 Misera arctius repente complor virum,
 Pectusque tento, quicque somnus fixarat,
 Vix falsa credo: vix habeo manibus fidem.
 Heu! quid decorum, talibus visis, mibi
 Minatur ira, quid due portendit malum?
 NVT. Omittit questus, neque nondū virgens malum
 Celerare perge. Qui malum timet immens,
 Geminat timendo. Siue nil instat mali,
 Fallaxque mentem imago turbavit tuam,
 Caro vana veros caussa producit metus?
 Seu (quod repellant sancta diuum numina)
 Mutata Roma fata quid gravius parant,
 Tamen haud timendum est. Rite conceptis deos
 Mollire votis, thuraque aris omnibus

CAESAR.

Adolere prestat, non inexorabilis
 Mens est deorum; sepe fleuntar prece.
 Quanquam equidem, aluvia, inflare nilexistim;
 Sed vana mentes sepe ludunt somnia.
 Quād sepe inanis est mihi obiectus timor,
 Sic somniant? nulla ineft somno fides.
 Quis tam vel audax, Cæsarem ut petere audeat,
 Vel tam impius, petere ut velit patriæ patrem?
 Quotquot vel error, vel voluntas pertinax,
 Vel inuidia Cæsari inimicari tuo,
 Partim verendus percult Martis furor,
 Miranda partim Cæsaris clementia.
 Seruauit, & seruando, amicos reddidit.
 An nullus ingenio esse tam immani queat,
 Debere vitam ut cui suam se intelligat,
 Illius ipse tentet insidiis caput?
 Omitte questus, abiice ea animo metum.
 Venti leues tua dissipabunt somnia.
 CAL. Ita di velint, vicunque sit, saltum virum
 Precabor, ut se contineat hodie domi.
 Vbi quid timetur, cautio nunquam nocet.

CHORVS

I Am dies Anna redit Perenne:
 O quo in letis, Tyberine, ritis

IVLIVS

Senties Iusfas hodie venustos!
 Quot puellorum pedibus premiris
 Candidi quot te iuuenes reniferis,
 Quidot seres! qui dehinc titubante gressu,
 Sepe siccatis madidi culillis,
 Nare de crispa tremulum vibrissen,
 Et vacillantes agitent choreas.
 Dil procul leuum teneatis omen,
 Ne malum quicquam finit uenire,
 Quoniam in uulnus populus ferono
 Posit antiquos celebrare ritus:
 Tuta sed vestro aſſiduè perennet
 Roma fauore.
 Nil in humanis ſtabile eſt putandum:
 Sepe fecures inimici lufus
 Horrido turbat Nemesis flagello,
 Gratiaque in luctus, geminiisque amaroſ
 Gaudia vertit.
 Abſtine o densa ſata nocte virgo,
 Virgo, que voces reprimis ſuperbas,
 Et feris ſceptro nimium potenti
 Magna locutus.
 Romuli te gens colit, & veretur:
 Cui premas, quide uenerantur, & qui
 Debito adducti tua prosequuntur
 Numina cultu?

CAESAR.
Actus Quartus.

14

CAESAR. CALPVRNIA. D. BRVTVS

NE deprecare turpe me fractum metu
 Defiſtere eſſet. CAL. tam nihil apud te valēt
 Vxoris (heu!) pendam exanimis preces?
CAES. Quid? ſomniis me credere tuis poſtulas?
CAL. Non, ſed timori ut non nihil tribuas meo.
CAES. At iſte ſoli inititur ſomniis timor.
CAL. Finge eſſe vanum: tribuito aliquid coniugio.
CAES. Etiam petenti, quod decus ladaſ meum
CAL. Non: ſed petenti, quod caput feruet tuum.
CAES. Define timere. CAL. Audere define tu prius,
 Tuque ſi adeo ſpernis uxorū metum,
 Mouere uatum oraculis minacibus,
 Periculosa qui tibi hanc lucem admonent.
 Si ſpectra, ſi te amſpicio, ſi fibre monent
CAUERE. & hunc meum timorem compreſbant,
 Quid in paratam pertinax mortieru ruis?
CAES. Quando timore ponere aliter non potes,
 Ne nos tibi querari omnino nihil
 Tribuere, mittatur Senatus in hunc diem.
D.BRVT. Magnanime Ceſar, quod tibi verbum ex-
 Tene potuisse Barbarorum copias, (cidit?
 Nil menta mota, fortiter contemnere,

IVLIVS

Non posse nunc tennere mulieris somnia?
 Vbi pectoris vis illa precellens tui est?
 Quam sensit olim, quique septeno videt
 Ivlum per arua profuentem gurgite,
 Quique glaciali colla suppositus polo,
 Concreta pigro maria solcat marmore,
 Et quos rapaci Rhodanus vnde verberat,
 Galli feroce?ò statum deterrimum,
 Si Caesar orbem, Caesarem mulier regit.
 Confende currus, leta victrix, aureos,
 Gemanitibusque peruehitor urbem retus,
 Totius orbis sola dominorem domas.
 Veteres triumphos Roma nunc fileat suos,
 Et militaris conticefcat gloria:
 Inuitus armis Caesar hodie vincitur.
 Quid, Caesar, animi patribus creditis fore,
 Si te inibes conuscatos inffris
 Abire nunc, redire, dum Calpurnie.
 Meliora se?e obiecercint insomnia?
 Vade potius constanter, & nomen cape.
 Partibus timendum: aut, hoc minus si te innat,
 Prodotio saltem, atque ipse patres mittito:
 Ne negligi se, aut ludibri? haberi putent.
CAE. Incertus animi, & hic, & illuc distraheri
 Qualis per aequor concitum bacchantibus.
 Deprensa ventis fertur incerto ratis

CAESAR.

Agitata cursu: pellit illinc Africus
 Creber procellis, Eurus hinc, illinc Notus:
 Sic me hinc tua, Calpurnia, inflectunt preces,
 Hinc dicta Bruti: sed tamen quando semel
 Vel cadere prestat, quam metu longo premis:
 Non si trecentis vocibus vatum auocer,
 Non si ipse voce propria praesens deus
 Moneat pericli, atque hic manendum suadeat,
 Me contineto. Define, uxor conqueri.
 Eamus: omnis iacta nobis alea est.
CAL. Abiit, mea nil dicta moratus.
 Di, qui Rome geritis curam,
 Quo vos fas est cunque vocari
 Nomine, si vos manibus puris,
 Mente que casta semper colui,
 Seruare meo in Cesare Romam.

15

CHORVS.

Creditur vulgus muliebre nunquam
 Consilii micam dare profuturi,
 sed rapi affectu, penitusque sana
 Mente carere:
 Sed tamen si quis bonus estimator
 Rem putet recta ratione totam,
 Dies in multis micuisse magnam

IVLIVS.

Consilij vim.
 Ilion numquam cecidisset olim,
 Imo adhuc arcus Priami manarent,
 Si deo plene Paris audisset
 Dicta sororis.
 Illa, cum lata tumidus rapina
 Raptor ad sedes patrias rediret,
 Dicitur totam resoluta crines,
 Isse per urbem,
 Clamitans, turpem procul ire mæcham
 Cogite, ô Teucri, gerit illa secum
 Mænibus vestris Phrygiaque fata,
 Ultima pubi.
 Cede iam campos video madentes:
 Iam ferox gnatus Thetidos marine
 Hinc, & hinc strages geminat tremenda
 Cuspidi pugnax.
 Iamque mutato Simois colore
 Inficit ripas, galeasque secum
 Voluit, & fortis madidas iuuentæ
 Sanguine cetræ.
 Ah dolor! sanctas etiamne ad aras,
 Exuis vitam, genitor senilem?
 Nec vel Hercæus cohobet furentem
 Impitter iram?
 Hec, & his multò cecinisse plura

Dicitur

CAESAR.

Dicitur quondam finibunda vates:
 Sed dolor Phæbi uictuit superbos.
 Credere Troas.
 Pertinax quisquis sibi credit vni,
 Ceteros spernens melius monentes,
 Ille, si capti pereat sub ipsis,
 Iure peribit.

16.

Actus Quintus.

BRVTVS, & CASSIVS.

Spirate ciues: Cesari interfectus est,
 Ille, ille Cesari, patrie terror sue,
 Hostis senatus, innocentum carnifex,
 Legum ruina, publici iuris lucis,
 Cuius rapinas neper, & libidines:
 Agnorit orbis totus, & perpeccus est,
 In curia, quam oppresserat, oppressus iacet.
 CASS. En, Roma, gladiis adhuc tepentè sanguine:
 En dignitatis vindicem dexteram tuæ:
 Impurus ille, qui furore nefario,
 Rabieque cœca, te, & tuos vexauerat.
 Hac, hac manu, atque hoc, huccè gladio, quæ vides,
 Consauictus, & omnibus membris lacer,
 Vindam crux, & animam euomuit simul.

G.

BRV. *Ite, ite cives, conuolate in curiam;
Mentem nouo saturate iam spectaculo.
Immanis ille latro, qui regnum sua
Iam sp̄ vorarat, patrie oppresse iucubans,
Anima probris plena omnibus stolbatus est.
Ite, & cadaver illud obscurum feris
Date laniandum, quō feram absumant ferē.*

CASS. *Erymantheum perculerat Alcides aprum,
Hydrāmque flammis pertinacem extinxerit,
Lap̄sumque calo, iterumque calo redditum
Consecerit leonem: in uno corpore
Sexcenta nobis monstra debellata sunt.
Si strenuis iustus datur factis honos,
Tua, Brute, fasto ampliabit gloria.*

BRV. *Quicunque mente patrūm seu premit,
Subsq̄ue cives subdit, ut seruos, sibi,
Dum blandientis iam tenet summum rote,
Ipsoisque penè temnit equalis deos:
Simul atque versus cessat astrorum fauor,
Et constitutis tempus adduxit vices,
Cadit, siisque cetero; casu monet,
Virtute dempta, ne quid eternum putent.*

CASS. *Sic, sic tyramni debitas penas luunt,
Nunquamque sicca finiant vitam necē.
Eamus hinc, & editam capitolij
Scandamus arcem. Roma tandem libera est.*

Ehen quis aures nuncius tetigit meas,
Cecidiſſe dira Caſarem Bruti manu!
O ſomniorum iam nimis veram fidem!
Sic miſere quondam Troici coniux ſenīs,
Quam joniariat, tulit, & expeſta eſt faciem.
O, que dolori verba ſufficient meo!
Dehifce terra, mēque miſerandam abripe,
Aut vos nefandi parricide, hūc, hūc citio
Venite gressu, quōque ferro coniugem
Meum m̄castis, me, me eodem tolite.
Secunda vestrar hōſtia expeſto manus.
Cupide madentem coniugali ſanguine,
Iugulo mucronem, aut peſtore excipiam meo.
Nondum litati, Brute, perficio ſacrum.
Nondum peremptus Caſar eſt: pars illius
Maneo ſuperfes, non mea vitam tibi
Vir denegar; ne mihi mortem nege,
Moriar ſemel, quō definiam toties mori.
At tu doloris turba noſtri particeps,
Dum languidus paſſatim animus abſumitur,
Et membra linquens tabida, petit Caſarem,
Adiungit moſtam fletibus vocem meis.

CHO. Aetheris alti lugat orbis:
Tūque o radiis incinete caput,

V V L I V S

Volucris splendens arbiter ambi,
 Propera pulchros abdere vultus.
 Tu quoque false dominator aque,
 Valido terram concute sceptro.
 Omnis meorum patefaciant.
 Ille subalte gloria terre,
 Nunc repetiti gloria cælum,
 Vno Cæsar Ione patre minor
 Liquit terras.
 O impuri! o illaudati!
 Quorum sacrilega manus potuit
 Tantum mundi extingueri lumen?
 Que vobis sint supplicia satis?
 Quis taurus, quis rote, quis gladius.
 Posit refrum equare furorem?
 Vobis tellus, vobis aether,
 Vobis denoget vnde quietem,
 Vos vulICES agitent flagis,
 Illa cruentis agitet flagis,
 Altera tetra coquat igne genas,
 Tristes alia obiciat colubras,
 Que se vestro sanguine pascant:
 Stygia donec sede receptos
 Lanet rastro vultur adamco,
 Vexet iniquum AEsculide pondus,
 Et supplicij quicquid acerbi.

C A E S A R.

Secleratos exagitat manes.
 At tu nostri causa doloris,
 Multum flete, & multum fende,
 Hos bone planctus accipe, Cæsar.

18

C A E S A R.

Q Vid calitum me fletis adiunctum chores
 Non luridi me stagna Cocytii tenent,
 Sed templi celi: non maligne me furor
 Tetigit cohortis: ipsa iam genitrix manus
 Me collocarat inter astrorum globos:
 Simulacra tantum nuda dilaniata sunt:
 Nec ipse cecidi: umbra cecidit tantum mea.
 Definita fliere: lacryma miseris decent:
 Qui me furenti (vera premonio, indiges)
 Sunt animo adorti, non inultum illud ferent.
 Heres mee virtutis, ut sceptri mei,
 Nepos sororis, arbitrari pro suo
 panas reposcat: ponite modum luctibus.
 Ego ad alta cœli tecta stellantis feror.

C A L P U R N I A.

V Nde, queso, rex ad aures ista peruenisti mea?
 En sonum, marite, dulcem vocis agnoscere tuas:
 Non iniqua te peremit parvicularum manus:
 Vixi, & receptus astris, latus afixus Ioni.
 Quo soles, bonus, favore perge complecti tuos.

C iij

Svnt manes aliqui: **V**inque diem ultimum
Adduxit fera mortis, est aliquid tamen,
Quid vitat Libitinam,
Extractisque fugit rogos.
Id si, dum vegetat membra, datum sibi
Vite currículum puriter egerit,
Nec se turpificarit
Impuris scelerum notis,
Mox, ut corporeo carcere liberum est,
Riussus fidereas consolat in domos,
Quia Saturnia lacte
Signavit proprio viam:
Atque illuc numero cœlicolum additum,
Cælesti ambrosie gramine vescitur,
Et carchesifasaci
Plena nectaris ebit.
Hec olim hand dubiè premia vos manent,
Quicunque innocuo pectori simplices
Virtutemque tenetis,
Et canam colitis fidem.

FINIS.

M. A. M V R E T I¹⁹
 ELEGIARVM
 Libellus.

Elegia Prima.

Non ego Cadmeos meditor committere fratres,
 Quorum inimicitias ipsa locuta pyra est:
 Non veteris Troiæ lacrymosa reponere bella,
 Bella caenanda alii, bella cauenda milii.
Hoc alii per me liceat decurrere campo,
 Illa meis non est versibus apta seges.
Me Venus, & Veneris certo præter improbus arcus:
 Eneruant numeros attenuantque meos,
 Nec preter domine blandum ridentis ocellos
 Carmine me quicquam concelebrare sinunt.
 Foristan iste senes culpabant scripta severi:
 Quid faciam? res est imperiosa decor.
 Quem nō ille hominum, quæ non mouet ille deorum?
 Sepe etiam celo diripit ille Iouem.
Me quoque Magaridos decor admirabilis vrit,
 Et sibi deuinctum magna sonare vetat.
 Nec verò Aonides vestro me excludite cætu,
 Si qua ego virginibus non satis apta canam..
 Nempe etiam è vobis juvenili capta decore.

Ciiiij.

Oeagro tenerum subdidit vna latus,
 Si nulla è vobis ullum sensasset amorem,
 Vnde foret, queso, dicite, natus Hymen?
 Sanctus Hymen, qui seductas à matre pueras
 Abripit, ēnque viri collucat ipse finit.
 At tu, que in me oculis nimium violentibus rusa,
 Nunc spolia è nostro sanguine opima refers,
 Hos numeros hilari (quid enī vicit?) accipe rultus,
 Et vide, vt in speculo, quid tua forma queat.

Elegia Secunda.

Prima mee quisquis deliramenta iuuent,
 Et specimen tenuis respicis ingenij,
 Sic tibi, si quid amias, semper contingat amari,
 Inuidia vacuus, si legis ista, legas;
 Nec tibi sit duros acuisse in carmina dentes,
 Carmina quæ propriis scriptis Amor manibus.
 Seu sunt grata tibi, qua fronte placentia culpes?
 Seu minus, ecquis te cogit, vt illa legas?
 Seria si queris, non sunt hic seria, lector:
 Scribere amatorem seria posse putas?
 Nos ignes canimus, pueri nos tela volantis,
 Omne non fausto cognita tela mithi,
 Et dominam, cuius sub amena fronte relucent
 Lumina Siderei emula luminibus,

Lumina materies ardoris maxima nostri,
 Lumina, que mentem surripuererunt mishi:
 Hec ego sola canam, dum florida ver aget et aet:
 Sit procul hinc tragicō symmate Musa tumens.
 Post, mea cū multi distinguent tempora canū,
 Venerit & tremulo curva senecta gradus,
 Tunc mili si cura solis perdiscre cursum,
 Anne, & que noceant sidira, queque iuuent,
 Quot celum tenent zona, quo partibus orbis
 Cenfet, & vnde cadant fulmina, curve cadant.
 Ut tamur, dum fata sinunt, melioribus annis,
 Et tota nobis mente colatur Amor:
 Dum decet & postes nocturna frangere rixa,
 Nec pudor est vernis frons redimita rossu:
 Dum decet & mentem lini vincire Lyco,
 Et domine clausas ante iacere foras.
 Auseret hæc secum, velut auferit omnia, tempus:
 Cernis, ut hora, dies, mensis, & annus cuncti?
 Qui modò vagibat, nunc est puer, inde repente
 De pueri iuueni, mox vir, & inde senex.
 Quare florentes, aptosque caloribus annos
 Quisquis agis, Veneris viue sub imperio,
 Ne fructu à etatis, meliori parte peracta,
 Vinere tunc cupias, vinere cūm uequeas.

L I B E L L U S.
Elegia Tertia.

Scire cupis, que sit votorum summa meorum,
Et qua pricipue viuere forte velim?
Non ego telta mihi Thrygiis innixa columnis,
Diuitis aut aur'i pondera mille petam,
Non ab Erythreo repetenda littore conchas,
Aut que cent' enus iug'ra taurus a ret,
Sed tecum longe traducere tempora vita,
Securumque tuo semper amore frui.
Tunc ego purpureos possum contemnere reges,
Praeque mea sors est, dicere, vestra nihil,
Si me candidulis incinctum, vita, lacertis
In tepido teneas, confonasque finu,
Me nunc mellitis mulcens sermonibus, & nunc
Continuo fixis impete basolis,
Semotum strepitu, domineque tumultibus urbis,
Versantem valido pinguis raro boue.
Sic tecum, mea lux, vite traductus inertis
Viuere si possum, nil prius esse putem.
Tecum ego per montes, tecum per deuia tesqua,
Et curram nullo per loca tacta pede:
Post, ubi curriendo fuerit laffatus vterque,
Fessa in graminea membra reponet humo,
Et rursum certamen erit linguisque, labrisque,
Quod vel Chaoniae vincere posset aues:

ELEGIA RVM

Forstitan & quiddam post basia multa sequetur,
Multo illis quod sit dulciss & melius.
Non ego tunc loculi metuam gravioris amantes.
Seruande bona sunt rura pudicitiae:
Balnea non illi c, non sunt populo sa theatra,
Non quicquid mentes sollicitare potest,
Sed nemora, & placido currentes murmurare rivi,
Demulcensque rudi carmine pastor oves.
Porro date, ior nobis cum venerit et zo,
Sparsir & cana tempora nostra nivis,
Tunc curare cutem, genua que litare decebit,
Dum fuerint vite stamina rupta mee:
Nam mea tu, sed non longum mansura superfies,
In tumulo condes ossa minuta breui:
Deinde ubi te pariter scia mors impia falce
Læserit, & iuris iussit esse sui,
Quo nos, te ponit tumulo mandabis eodem:
Inscriptum lapidi carmen & istud erit,
Cor fuerat binis vnum, mens vna, vbiator,
Quorum nunc vnum contegit ossa lapis.

Elegia Quarta.

Virgo oculus ipsi meritò mihi carior, ac non
Solum oculis ipsiis, quin etiam ipsa anima, a la
Quam nucus morum candor, mens neficia frondis
guerra mai

L I E E L V S

Plus quam maiorum stemmata nobilitant,
Nobilent licet ipsa, licetque à sanguine claro,
Et non obscura sit tibi stirpe genus,
Quanta putas, nostram vexarunt tedia mentem,
Ex quo diversis corporibus esse locis?
Mitius hostili ruerent cum pergam dextra,
Laomedontias indoluisse puto:
Mitius Elefran, falsas cum tristis ad aures
Venit Orestes nuncia fuma necis.
Scilicet hand alius campis errabat Aleis
Excusus patri munere Bellerophon.
O quoties agro suffiria pectora daxi,
Atque ignis, dixi, quam procul hinc mens est!
O quoties quavis libuit mihi morte pacisci,
Possemus paucos ut simul esse dies!
Occurrunt animo ridentia lumina nostro,
Occurrit fusco blandus in ore lepos:
Nunc molles subeunt risis, nunc gratia fandi,
Nunc subeunt sciti, sed sine dente, sales.
Verbaque, amarescant mibi prius quibus omnia mella.
Ahi me his tam longum posse carere bonis!
Improba, Persephones educta ex carcere Pestis,
Vix tua plus ulli, quam mibi, tela nocent:
Falx tua non paucos letho multauit amaro,
Falx tua corde meo me iubet esse procul.
Illi finis adest vita, finisque dolorum,

ELEGIA RVM.

22

At mea perpetuus pectora langor habet.
Hem! nunquamne ego te post hac, mea cura, renifi!
Nunquamne os istud suauiloquum afficiam!
Nunquam erit, vt veteri Sol nos de more iocantes
Conspiciat surgens, conspiciatque cadens!
Certe equidem eneniet. Vides, vt iam fulgere leuo
Firmarit nostras Iuppiter ipse preces?
Spes fons in medio iactans equore nautas,
Spes fons armatos, spes fons agricolas,
Spes fons inclusos tenebroso carcere fontes,
Et nos in vita spes quoque sola tenet:
Hec modo ne quando temerè concepta putetur,
Fas, fiat scriptis certior viqua tuis.

Elegia Quinta.

Non ego Cumæi peragam si pulueris annos,
Viuere Margaridos liber amore queam:
Nec si se lecto Venus offerat aurea nostro,
Margaridem Veneri post posuisse velim:
Tan mihi confixit iaculo præcordia certo:
Idalius cornu notus & igne puer.
Hec quoque nascendi ceuinerunt fatali forores,
Quas Nox antiquo sustulit ex Erebo.
At Paris Oenonem quamvis ardenter amarat,
Sustinuit viua linquere Tjndaride:
Dixerat & Theseus, ego te Minsi relinquam.

L I B E L L U S.

¶ O ea sit letho tardior hora mea.
Vir bene rectus erat sumosa ad littora Dicæ,
In viduo coniux sola relicta thoro est.
Submergi, dum per Neptunia prate vagatur,
Dignus & iste fuit, dignus & ille fuit:
Qui ponere suos alio transfreret calores,
Et vitas vita deseruere prius.
Tale ego si faciam facinus, m. h. t. r. a debiscat,
Et rapiar Sicula viuus in antra dee:
Illi me Tragica vexetis E: innycs, l'ic
Omnia cunctorum solus acerba feram.
Sed neque tam dubius, neque s. am tā fidus amator:
Vna dies vitam finem rona fidem.
Quandocunque igitur fatalia tempora mensus
Ad vacuas lucis cogar adire domos,
Margari's ipsa mibi natantes claudat ccellos,
Vitamque ore suo carpat ab ore meo:
Post effusa comas, nostrum flet ante sepi' chrism,
Serta ferens lacrymis hunuda facta suis,
Et dicat, Vates nuper Murete suis
Non bonus, at certè fidus amator eris.

Elegia Sexta.

M Argari, quis mihi tereddat deus, aut tibi quis
nos,

ELEGIA RVM

23

A pfectu vt grato posbit vterque frui?
Nec solū a pfectu, sed & oscula ferre citato
Imperi, que nullus dinumerare queat:
Vt colludentes iucundo murmure lingue
Comruttant auidas per patulis ora animas.
Non ita leta fuit quondam Icariotis, Vlyssens
Cūm vidit salu'n post duo lustra suum:
Nec tam iterum accepta Lyne'side letus Achilles,
Qua quondam abducta fleuerat ipso diu,
Quam te confecta sci mea vita, futurum:
Quam me conspecto tescio, vita, fore.
O quam audi, o quoties, o quot, formosa figuris
Ipsi ori roseo basia pressa darexi!
Non hederi annos, complectitur arctius alnos,
Non vlmum vritis prebius villa tenet.
Tunc mea turgidulas tractaret dextra papillæ,
Tractarent anida laetea colla manus.
Longa vetant, ehen, spatia interiecta viajum,
Quanta Hypanis vix sunt inter & Eridanum:
Nam te Piilonica retinent felicia terre
Oppida, qua' Clanius pinguis culta secat,
Me ve'di inuidie procul à te dentibus actum
Fortia lunata mœnia Burdigale,
Pocula quā veteri non inferiora falerno
Duest ab innumeris glarea trita rotis:
Et tamen, heu, sine te mihi iam nec dulcie vina,

L I B E L L V S

Tristia nec quicquid corda lenare solet:
Ipsa mihi est innixa dies, Sol ipse videtur
Opposta vultus abdere nube sus,
Et merito, quid enim sine te non triste putandum est?
Qua sine vel vita est ipsa molesta mihi?
O dè, si miseros vestrum fouet illius amantes,
Vos tandem faciles in mea vota date:
Reddite me dominae, vel si id per fata negatur,
Finit angores nec inopia meos.

Elegia septima ad P. Cruse-
 lium Medicum.

DVM tu conaris Parcarum extendere fila,
 Semineces luci restituísque viros.
 Conclamata nouam mittens in corpora vitam,
 Atque Charonta leui curvere nauem imbens,
 Interea quo me, Crufeli docti, putares
 Ducendos sine te fallere more dies?
 Scilicet, ut sena per nos agitamus amores,
 Que vite nobis sola terenda via est:
 Et modo damnamus, poties quem sensimus, arcum,
 Nunc de crudelis conquerimur dominae.
 Nunc, qua placari posset ratione, rogamus:
 Omnia que quisus tactus amore solet.
 Hac mea laus, hac sunt fame preconia nostraræ:

Nom.

ELEGIA RVM.

Non alio ad manes nomine notus eam:
 Ut quandam insuenis telo percussus eodem,
 Quo nos, aßiduè carmina nostra legat:
 Agnoscatque suos nostri in versibus ignes,
 Reddaturque meis cautor ipse malis.
 Tu cui fatipotens artem concepsit Apollo,
 Morborum pelli qua genus omne queat,
 Perge salutifera miseris succurrere dextra,
 Regnaque Perséphonen fac populoſa minus:
 Ut tibi leta viro grataetur ſoffite coniux,
 Et penè amissi turba minista patre:
 Ut te fama ferat carentibus aurea permis
 Hippocrati Coo, Phyllidaque parem,
 At sine me, qui sum ſectando natus Amor,
 Inter inexhaustas vivere nequicias:
 Me diffiderat Amor, ſemper me torqueat, inque
 Corde meo accenſas ventilet usque faces:
 Qui ſi te pariter certo concuſſerit arcu,
 Hei mihi, quot curas perpetiere miſer!
 Tunc tandem diſces, quid ſi feruine pueris,
 Tunc tandem, excluſi quid ſit, amice diſces.
 Nil tibi multiplices cognoscere prolerit herbas,
 Hunc etenim morbum pharmaca nulla innant.
 Quippe atiam Phœbū virgo Peneia torſt,
 Profuit auctor nec medicina juo,
 O quam ſepe mihi, mallem curſiſime, diſces,

D

L I B E L L U S

In gelidiis Scythie montibus esse lapis.
Hac te, & plura manent; sed que tua cunque futura.
Ingenio saltem digna sit illa tuo.

(est,

Elegia Octaua.

BAsiolum blando tetulit mihi Margaris ore,
Ambrosia, & dulci neclare dulce magis,
Quale thymo aut casei, verni sub primula solis
Luminis, cum blando murmure libat apis:
Inde fugit properè pedibus lascina proteruis,
Dum se in tenebris posse latere putat:
Sed nihil est: non sicut cam latuisse Cupido:
Erranti faculas prestatuit ille mihi.
Iam te igitur rursum teneo formosula, iam te
(Quid trepidas?) teneo: iam, rosa, te teneo.
Da mihi pro grata sumptu mercede laboris
Tertia, terque tribus basia ducta modis.
Dic age, num sentis animos concurrenre nostros,
Dum sibi dimidium querit uterque frisi?
Sic age, sic mea vita, animos iungamus utrinque,
Nulla ut eos posse dissociare dies,
Quoniam tandem ambiguus post iura precaria lucis
Vnicus e gemino spiritus ore fluat.

Elegia Nona.

MArgari, flammecolis que me comburis ocellis,
Per quos in cineres, hei mihi, viuis ego,

ELEGIA R V M.

25

Dic mihi, quā facias tam multa incendia, cūm sis
Candidior prima frigidiorque niue:
Nanque ea quae molles exest mihi flamma medullas,
A te, si qua fides, non aliunde venit:
Tu tamen, heu, tanquam glacie circundata peccus,
Edire nostras respuis usque preces.
Esse quid hoc dicamus neque enim potis est in eodem
Cum summo sumimus frigore inesse calor.
Scilicet & que nos fieri non posse putamus,
Cūm libet, & quoties perficit unius Amor.
Is tibi cor misero circundedit igne gelique,
Que possunt ferri singula, iuncta necant.
O igitur glacie quouis ardenter ignis,
Aut ne me perdant tua frigora, mitius ure:
Aut ne flamma, gelu prorice, Diua, thum.

Elegia decima ad F. Verum:
Lomenium.

HEl mihi, cur genio vis me pugnare, Lomeni?
Naturaeque inubes veteriura mea?
Cur ve parum gratas impellis durus ad artes,
Musica cui solum sacra placere vides?
Nam nec agris miles fieri, nec idoneus armis,
Qui semel arsis rusticā vita, potest,
Dij:

LIBELLVS.

Nec si quem placido nascemtem lumine Clio
 Viderit, admota contigeritque manu,
 Aut bonus hostiles vnguam fœdere ceteras,
 Aut ad seua fori iurgia promptus erit;
Omnia sed fugiens tranquille inimica quieti
 Exigit etatis mollia fila sue,
 Magnarum securus opum, securus honorum,
 Omnia despiciens, que leue vulgus amat;
 Ille etiam summos audax contempnere reges,
 Preque sua miseros conditione putans.
 Castra inuenit alios, bellisque inamabile murmur,
 Misäque non sicca corpora multa neci,
Quis rapiat primæ teneros lanuginis annos,
 Acceleretque suum Parca seneva diem:
 Gaudeat hic miseros inter clamare clientes,
 Et panidos duro terreat ore reos:
Ecce adeat terras alio sub sole calentes,
 Littorâque instructa plurima classe legat,
 Seu ferat Herculeas animus spectare columnas,
 Seu ferat annos ire ad Hyperboreos,
 Durus, qui fragili vitam committere ligno
 Audeat, & ignotas equoris ire vias,
 Nec timet inuerso decumanos marmore fluetus,
 Securisque animi squammea monstra videt.
 Non sic diuini mitissima pectora vates
 Ethereo querunt flaminis corda calent.

ELEGIA RVM.

26

Ocia seellantur sed enim, tacitosque recessus,
 Et sua neglectis viribus arua colunt.
 Splendidâque & multo spectanda palatia luxur
 Contemnunt, humiles ante frumentaque casas:
 Ilio & siccant generoso plena Lyceo
 Pocula Bistonis frigidiora nire,
 Et si nescio quid seu vultu ancilla sereno,
 Seu non informis vullica pollicita est,
 Protinus ut capta reduces ex urbe triumphant:
 O hominum felix tuncque quatique genus!
 Sic ego sum, licetque mihi, mea Margari, tecum
 Non alia vitam ducere sorte meam.
 At tu, quantum in te est, alio nos ducere tentas,
 Astreaque sequi numina, Vere, iubes:
 Et, quid, ait, quo, molli tibi carmine quondam
 Proderit aut homines, aut cecinisse deos?
 Scilicet ut toti fuerit cum fabula vulgo,
 Cumque erit in vultu plurima ruga tuo,
 Fortiter esurias, ut te mala cogat egestas
 Multa pati forti non patienta viro,
 Seclari mensas, blandè appellare potentes,
 Tellere mentitis laudibus aftra super.
 Quod nisi desperes, poteras in luce forensi
 Versari, & laudem querere, opesque tibi.
 Excute decepta blandum de mente furorem,
 Qui tibi, ni caueas pernicioſus erit.

Dij.

Insciam tenues mordaci carmine chartas.

Tunc ausis satyram conscribere, tot tibi rerum

Conscius, ut satyre possis satis esse vel unus?

Quidni autem inunquid par est audacia Balbo,

Balbo, Stentorea Christum qui voce professus,

Deinde domi cœuet, tremulum crißante Lycinna?

Et tamen hunc toruis oculis, & fronte severa,

Flammatisque genis, atque horrifico vulnalu,

Dum docet, & iactat fatua sua dogmata turba,

In mores clamare malos si videris olim,

Esse putas supero demissum ex limine Paulum.

O mihi si effossa liceat scrobe dicere, quod mox

Efferat in vulgus foliis vocalibus arbor,

Quanā ego, vel potius que non ego criminam dicam,

Concitus? optari sed enim quia talia pessunt,

Non etiam fieri, dicam tibi Rufe, sed uni

(Σοι καὶ ἐντα λέγεις, καὶ δύως οὐδὲν τοῦτο licebit)

Que mīhi sine furor, sine haec suggestit ira.

Nam quis enim est adeò patiens (nisi fortè Toramus

Deprensis solitus blandis in coniuge macchis,

Et pipēris multo saturas offerre placentas,

Dum refugit rixas, vitandaque iurgia censet)

Quisnam inquam est usquā, qui si facili femeū huius

Vuidius paulò faciem consideret, irā

Abstineat? cum iam oppresso virtutis honore,

Regnet in humanis vittorum infamia rebus.

D iiiij

S A T Y R A R V M .

*Adserit tardus qui recta monentibus aures,
Exitium demens fabricat ipſe filii.
Ergo ego ut hirsuti verbosa volumina Baldi,
Ut discam leges Iustiniane tuas,
Dediscam teneri modulamina blanda Properti,
Dediscam numeros culte Tibullus tuos?
Ah peream prius, & seuo me fulmine tactum
Trudat in obscuras Iuppiter ipſe domos.
Quād melius dulces dorsina in complexibus annos
Ponere, & in caro sepe iacere sinus!
Dispeream, si quicquid opum, si quicquid honorum
est,
A genere hoc vite me renoscere potest.*

F I N I S.

M. A. M V R E T I

AD PETRVM RVFVM.

Draydam Consiliarium Regium

Satyrarum Libellus.

Satyra Prima.

*I AM dudum tumido mibi bilis in hepate fersus,
Et rumpi nescio, nisi te, Auruncane secutus,*

SATYRARVM.

Improba quos ludi fecit fortuna choragos,
Visceribus reliquorum, & sanguine plebis aluntur:
Praeficiuntque suis saevrationibus, hanc quos
Longa fides vite, vel constans fama probarit,
Verum equilas, & vulturios, qui rodere norint
Ad vinum, atque unum ex membris augere liene.

Ringitur interea populus miser, & prece multa,
Nequicquam furdas diuorum verberat aures.

Audisne hec inquit magni pater Herculis? audis?
Audisne, an dormis, an nectaris ebrios hanfas,
Exerces positis genitalia tempora cui ieris?
Non aliter nostri. Similes fortasse tueris.

Hac aliquis, sacro ceraeis qui fuliture querens
Nil meritis, non monstrava illa exitiosa feriri,
In rabiem ruersus, furisque agitatus amaris,
Insequitur veteris non sanun dogma Lucretii.
Sic alia ex aliis incommoda. Quomodo enim plebs
Ipsa colat diuos, cum vos, qui fulmine bruto
Stringitis in vestras ausus mutare tiaras,
Conficiat diuis ipsique oppedere Christo?

Anne libet mecum rationum evoluere libros?
Centum lenoni se ferte, mille Corinnae.

Hui mille infami scortillo? desine: pulchra est,
Et bene sub domino lumbos vibrare perita:
Quinetiam fessus si quando elanguit, ipsa
Insilit, & blande super illum palpitat: id tis-

LIBELLVS.

28

Quanti esse, aut potius quanti non esse putabis?
Perge age. Iis accipites triginta expensu, canesq;
(Hos domini potius paci decuisset omnes)
Eripuit fallax plus millibus alea binis:
Vnguentia, exoticisque tolerant catera odores,
Fartorésque, coquique, & rari opsonia luxus.

Interea quantu in vidua, quantu in peregrinos?
Quotnat inopes paucis domini quadras? quot studio fas?

Inscius est morum, quisquis nunc talia querit.
Hec fuerant sub rege Numa, sub consule Bruto,
Nunc alia est etas. Nugalibus hisce relictis,
Curant magnanimi ventrem, candamque nepotes.
Nec gratus quisquam est, nisi cui perficta pudorem
Fronte omnem abstulerit, sic ut probet omnia, sitque
Et bene ructanti post cenam applaudere porco,
Et bene pedenti blandiam arridere paratus.

Sed satis est. Si forte furor Phaebeus olim
Mentem, Rufe, meam simil concusserit aestro,
Bilem aliis, vni risum tibi, Rufe, mouebo.

M. A. M V R E T I

AD DANIELEM SCHLEI,
cherum Vlmensem adolescentem omni-
bus & fortune, et corporis, et ani-
mi bonis cumulatisim.

Satyra Secunda.

RUmpere Lycambae numeros de cede madentes
Musæ ferox, rabiique noua flammata malignos
Fige hominum mores, damnataque secula culpa.
At tua quis poterit patienti voluere vultus
Scripta? quotus tandem feret hec concilia lector?
Men curare putas, mee quis laudet, legatve,
Rideat aut damnet? quasi sint hac iusta laboris
Premia, post centum vigilatas ordine nobes,
Et pene eras repetitis moribus vngues,
Infani & semper deterrima queque probantis
Plus alii populi suffragia caca tulisse.
Tu modo quem nondum secli contagio vertit,
Tu legitio hec, D A N I E L, primeque a flore iuuent
Disce quot humana lateant sub imagine pestes.
Huncine tu cui lona humeros Hyacinthina velas,
Lucentem hinc illinc auro, gemmisque superbum,
Vino facie, vasti qui pondere ventris

L I B E L L U S.

29

Sudantis mule ocellentia terga fatigat,
Asficiois? hic primo abiecta de stirpe creatus,
Vilisque, ignotisque, & terre denique proles,
Nora aut virtute, ingenio aut artibus (illas
Ipse sua ex a quo cum mula nouit) at astu
Senfim subducens fatuis fundosque, lareque,
Tandem hue peruenit; rabidi nunc more leonis
Ventre adipe insontu & miseroni sanguine farcit.
A spicere & huic qui diducto, ces finia, rictu
Putris gingiva viduata sedilia pandit.
Quotidie hunc videas nitidi sub primula solis
Lumine, cum trepidus postico limine furtim
Emittit tota vexatam nocte sacerdos,
Repere paulatim per delubra omnia, & illic
Obstipo capite, & trepidantibus usque labellis
Nunc has, nunc illas prouoluë cervuum ad aras.
Hinc rediens non ille inopis fraudare recusat,
Non delatori persuaria vendere Credo,
Non facere omnia, que vel dicere vix sit honestum.
Vim putat hanc demens esse in lustralibus undique
Perque globos precibus distracta mente volutis,
Ut si vel cani iugulum patris ense resoluat,
Dummodo mortales oculos effugerit, ipse
Conscia securus contemnere numina possit.
O simulatores, teturum pecus, ut mihi sepe
Bile incur vitrea diffunditur ista intentis

EPIGRAMMATA.

Creditis esse deum calo qui talia curet?
Exprimite hoc factis non creditis? abicite ergo
Hunc fucum, & vultu ruine in scelus omne retecto.
Hoc ego larvarum genus excitabiler odi.
Sed quid ego envenierans nequicquam singula conor?
Res caret illa modo: genera ipsa evoluere longum est.
Stupra, dolii, fraudes, periuria, furti, rapine,
Crimina erant olim: nostros sunt tempore lufus,
Quos pueri teneris meditantur ab ungibus, & quo
Ipse docet natos genitor, matérque puerillas.
Venimus ad summum: raptis & prorsus habenis
Oppressa rerum potitus virtute libido.

F I N I S.

M. A. MVR ETI EPIGRAMMATA.

IULIO CÆSARI SCALI- GERO PATRI MEO.

IN tennes numeros, primi monumenta furoris,
Quo mea non simplex corda subegit Amor,
Dirige fiderei radiantia lumina vultus
Cæsar, & her nati ludicra nosce tui.

EPIGRAMMATA.

Neu p̄igeat studiis aliquot grauioribus horas
Subtrahere interdum deserere illa lene est.
Nēpe ducum haud quisquam, licet imperterrita gestis
Corda ferox, gladios semper & arma terit.
Qui populos iubisque regunt, nutuque coērent,
Et retinent forti regia sceptra manū:
Non renuant animos rerum moderamine pressos
Interdum teneris exhilarare iocis:
Sepe etiam vasti mens unica Iuppiter orbis
Flectere se à magnis ad leviora solet.
Insequere exemplū regūmque, ducimque, Deique,
Dux olim, & princeps: nunc mihi p̄s Deus.
Antonio Goueano.

SVmme poetarum, quos secula nostra tulerunt:
Cui sacra Castali fluminis vnda subest,
Accipe non tetrica iuuenilia carmina fronte,
A domino limam iussa subire tuam,
Vt tibi si (quod vix aū sim sperare) probentur,
Olin se lucem posse videre putent:
Sim minus, eterna damnentur ut omnia nocte,
Aspectu tanti facta beata viri.

Ad Noctem, Sidera, & Auroram de
Domina pulchritudine.

NOx furua, atque alis horrenda nigrantibus
& vos

EPIGRAMMATA

Fixa mee rutila sapientia astra dæ,
Audite hæc; tu primum Erebū centuplicis uxoris,
Que veniens uno cuncta colore notas.
Non pudor est, ubi flammæ oles te Margaritis ore
Pellit, & innuitum cogit adesse diem?
Vos quoque lucentes Aethre radiantis ocelli,
Quorum alta aſſiduo templo canere ſonant,
Non pudor eſt, oculis rhi ſcintillantibus illa
Cedere tot vestræ lampadæ una iubet?
Et tu Dardanij coniux ſormosa mariti,
Tangere ſol cuius nil niſi terga potest,
Nunquid ubi aſpecti, quam te procul illa relinquat,
Natiuns roſeo crefcit in ore rubor?
Non, puto: quin illi vultro omnes conceditis, in qua
Miratur vires Iuppiter ipſe ſuas.

Ventis fureatibus.

A Eolida celeres, dominae Iunonis alumnæ,
Cerula velinoli quoſ timet vinda maris,
Altifremi, ali pedes, cali, ferre que tetrarchæ,
Dirigite in pectus flamina vestræ meum:
Vt mea vel veftro percant incendia flatu,
Vel me etiam vestræ viribus auſta necent.

Ad animum ſuum.

Q Vona abit mihi animus? num quod ſolēt? ari
guror illuc.

EPIGRAMMATA

Pectore ſe domine condidit ille m.e.
Sicinc metandens miſerum, fugitive, relinquis?
Siccine, deſertor, caſtra inimica pebis?
O ſaltem flammata tuo vel ab igne callefcat,
Frigore vel flamas enecet ipſa tuas.

Margaridi.

D Icere dum conor noſtros tibi, vita, dolores,
Ah miſero ex ipſis verba labris abeunt.
Dum tegere, & clauſo meditor ſub corde tenere,
Ingeniat vires abdita flamma ſuas.
Quid faciam? ex aequo magnum diſcriben vtrinque
Sue loqui coner, ſue tacere velim. (eft)
O que ſola meo iamdudum in pectore regnas,
Tute tibi caſus, Diana, referto meos.

Somnium.

E Vige, an te teneo, mea lux, an ſomnia demens.
E Fingo mihi certè, lux mea, te teneo.
Somnia non hec ſunt, oculis nōm: intuor hiſce
Flammæ oculos, purpureaſque genas,
Laſteolaſque manus, & obvulta frontis honorens,
Collaque non tacta candidiora niue,
Dulcia collatis incamus pralia ſignis,

EPIGRAMMATA.

Dum tuta alternis lusibus hora datur.
Me miserum! nusquam es fallax me lusit imago.
O dolor! ô animi gaudia vana me!
Quid queror? exacta si rem ratione putemus,
Umbra est in misero quicquid amore boni est.

Margaridi.

Dum te, Margari, basiare conor,
Labris protinus incident ocelli,
Aspectuque tui carere nolunt.
Quod si contuitu beare oculos
Tentari, labra protinus repugnant,
Que ad se iste tuus vocat, trahitque
Candor purpureo natans in ere,
Ut ferrum Herculus trahit lapillus.
O vis eximia superba forme,
Que me vel mihi discedere cogit.

Eidem.

Sic age, pugnando teneri pascantur amores,
Inuade insensis vnguis ora mibi;
Et turba nostros, audax, laceraque cipillos,
Atque interiecta gaudia viste nega.
Illa etenim ô quanto magis est perfecta voluptas,
Que cupiente quidem, sed renuente venit!

Eidem.

EPIGRAMMATA.

Eidem.

Lvdamus, mea Margari, & iocemur:
Nos & cum rosum diem reducet,
Et cum se Hesperius recondet vndis
Deprendat radiatus ora Phabus
Ludentes simul, & simul iocantes,
Appellabo ego te meam columbam,
Tu me, blandula, passerem vocabis.
Cum dicam tibi percutio fure,
Da mi basilum unicum columbas.
Tu collo iniciens meo lacertos,
Porges mi oscula deliciata mille,
Et mille altera, & altera usque mille,
Vibrans improbus subinde lingua, &
Os mortuus tecro meum lacessens.
Dehinc dices mihi, mi tuncilla passer,
An non ipsa tibi vni sum columba?
Tua vna ex animo columbulilla?
Tuum mel, tu ruanitas, tuum cor?
En me (nam tu a sum) ruanire,
En hac ubera lara ruelta cerne,
Qua per te mihi primulum transcurrunt,
Obirent & sibi fasciam repellunt.
Quod tu, quo modo, delicate, pergit?
Quod tridis digitos nimis salaces?

Eidem.

EPIGRAMMATA.

Sie nos, sic age, dum viremus ambo,
Dum res ad Veneris valemus ambo,
Ne frustra melior teratur etas,
Ludamus mea Margari, & iocemur.
Tergo debilis imminet senectus,
Quæ cum venerit, ah dolor, columba,
Nos tuſis mala, viriumque langer
Pro ludis que sociisque consequentur.

Ad Paulam.

BAſia quid libas cupidus luſtantia linguis,
Res ſatia ardori non facit iſta meo.
Quod mea colla tenens blandis, refufina, la certis,
Me dicas vitam, deliciásque tuas,
Hoc nihil eſt. Dulci Veneris de nectare, Paula,
Aut nulla, aut quinta da mihi parte frui.

Ab amica procul poſitus, ob idque
noctu quiescere non valens,
mortem precatur.

IAm tacitis celo volvuntur trahibus ignes,
Altisque rorantes Delia fletit equos.
Iam pecudumque, atque alitum genus umne, forā
rumque,

EPIGRAMMATA.

Et quotquot liquido marmore monſtra silent,
Somnus habet, dubioque natans per inane volat,
Membra papanereis illinit vnguinibus,
Te ſolum, Muvete, fugit: tibi cura recursans
Ire iubet lento tempora moſta gradu.
O cœlum! ô certis agitat legibus orbes,
Cuilibet ex ortu qui ſuſ ſata datis!
Extinctum toties ſit fas occumbere. Iam ſum
Non ego, ſed tantum corporis umbra mei.

35

In Venerem.

SI Venus, ut mendax docuerunt turba, Poete,
De mediis vere nata putatur aquis,
Qui fieri potis eſt, mediis ut fluctibus orta
Aſdidio noſtrum torreat igne ſecur?
O dolor! ô quid iam miseri ſcretis amantes?
E media vobis naſcitur ignis aqua.

Ad Margarin.

QUem tu cūque ſemel blando aſpectaris ocello,
Ni ſubita exiluit letitia, lapis eſt.
Cui vero hec etiam dederis libanda labella,
Hunc ego felicem terque quatérque voco.
At ſi quem complexa tuo dignare cubili,
Is non iam felix, Margari, ſed deus eſt.
E q

EPIGRAMMATA.
Iesus cum amica.

P
Ande oculos, pande stellate frontis honorem,
Quis doleat visis, inuidetque Venus.
P
Ande agen laetitia, quid, o, quidnam oculis illud,
Quo mea versantur corda, supercilium?
Saltem ebur hac manum interea spectare licebit:
Ab etiamne manus fuit, etiamne manus?
En, iam igitur posthac nibil amplius ipse videbo:
Clando etiam ipse meos, en tibi, clando meos.
Iam form se dies, iam lux formosa valeto:
Nam vos, nec dominam cernere supplicium est.
Audit, inque sinum fecit mea Diva meum se,
Reclususque oculos applicito ore meos.

Eidem.

C
Vm pluit, & radios Phœbus cum substrahit or-
Tum sanè mœstus quilibet effusolet: (bi)
Ne mirere igitur, si sim, mea Margari, tristis:
Ecce pluia lacrymas, tu mili Phœbus abes.

Ad Gallam.

N
Qui pro verbis ego sola rependere verba,
Et pro blanditiis reddere blanditiis.
Oscula signa dabit, sola auferet oscula de me:

EPIGRAMMATA.

34

Pro solis nutus nutibus eripiet.
Hec aliquid preter tibi me si vis dare, fas est.
Hec aliquid preter te mihi, Galla, dare,

Iulio Cœsari Scaligero.

S
Caliger Aonia decus immortale cohors,
Qui, que alios ornant singula, solus habet,
Altera Verona, maior sed fama prior,
Cui Clarus munus ei sit utrumque dei,
Cui tot se debent animarum nullia, per quem
Sapius est Stygijs cymba quieta sensis,
Quæ tantum angusta de mœstate remisi,
Ut placido verius videris ore meos,
Premia que tandem tibi digna repencere possim?
Denoucam si me, vix satis esse putem.
Tunc meus versus voce ut laudaueris illa,
Quam stupet, & qua nil grandius orbis habet?
Premia quam nam igitur reddam tibi digna? sed erro:
Premia non debent reddier villa deis.
Anne tuas igitur describam carmine landes?
(Laudari humana numina voce volunt)
Deficient humeri tamio sub ponderi, nec iam
Tuta erit in tanta nostra carina mari.
Quidnam igitur est a co. satis hunc dixisse putandum
Se quicunque satis dicere posse negat. (est,
Eiij

EPIGRAMMATA.

In eundem.

Dic dea, quod possum scripturus fingere nomen,
Scaligeri quod par laudibus esse queat?
Cur petis imprudens, quod habes dic, Scaliger: illud
Omnia virtutum nomina nomen habet.

In eundem.

Dicit m^l Mus^e, cultissima numina nobis,
Quonam Scaligeri pascitis ora cibo?
Sic ego, sic Mus^e: quām te sententia fallit!
Nectare quo potius nos alat ipse, roga.

Ad Phyllidem.

Cum ducenta mibi sine te sunt tempora, Phylli,
Longior est annos mensis, & hora die.
At tecum si quando datur mihi viuere, rufus
Esse diem credo, qui modo mensis erat.
Te sine vel Tauri cum lustrat cornua Titan,
Semper adesse mihi macta visdetur hyems.
At tecum medio gelidae sub tempore brume,
Ire tamen veris tempora leta puto.
Te sine nox mihi sit, medio cum Phœbus in axe est:
At tecum in media sit mihi nocte dies.
Quantum in me miserum iuris tibi fata dederel
Quē mihi vel cœli vertere iura potes.

In Carolum Caliantheum.

PHilosophum te dicis, & hoc te nomine iactas,
Præ te omnes reliquos & nihil esse putas:

EPIGRAMMATA.

35

Nec tamen aut re:um causas & pondera nosti,
Aut aliud, nomen quo mereare sophi.

Vna tuis titulis addenda est litera, Carles:
Nec mihi philosophus, sed philosomphus eris.
Rödolpho Condomio, à quo ad
cœnam inuitatus fuerat.

Ad cœnam tibi me quoniam condicere cogis,
(Si modo quis cogi, quò cupit ipse, potest)
Accipier qua me cupiam ratione, Rödolphe,
Cognosc, & cœna quid caput esse putem.

Non me precipue vel avis Iunonia ducit,
Vel que de Scythico flumine nomen habet,
Ista decent reges: nobis cœnantiibus vna,
Sustineat parcas sobria mensa dapes.
Sit vini tibi cura prior: nisi nobile vinum est,
Et iocus à mensis, & lepor omnis abest.
Tunc cibus insito lentescens crescit in ore,
Et levius ferre est, quām recreare stim.

Sin contraria adfuerit generosi copia Bacchⁱ,
Vix capit undantes veldomus ipsa iocos:
Tunc & coniuix per mutua pecula certant:
Hic annos dominus condit, at ille suos:
Et veteres menorant flammas, & carmina dicunt,
Et laudent cœne concelebri atque patrem.
Quare agedū memori primum hoc sub mente tenetos:
Si tibi cura mei, sit tibi cura meri.

E iiiij

EPIGRAMMATA.

In Lygdom.

Illuvia Lygdom teneris dam disicit ab annis,
Est simus & Chiron factus, & Eurytion,
In eisdem.

Lygdom blandulus est, venustulusque,
Formosusque supra modum, & benignus
Non eris modo, sed sui & suorum:
His multos parat artibus sodales.
Visum est quod nequit approbare multis
Nasutis nimis, dicabibusque,
Mureto, Craciisque, Memniisque,
Quid se fragibus unicus repertis,
Multas pascere glande persuerat.

De Porna ad L. Memmium.

Porna suis tantum, Memmi, subtemnit amicis:
Verum: at nulli unquam Porna inimica fuit.
In eandem, quæ se etiam famulis subigen-
dam præbebat, cum tamen mi-
rè arrogans esset.

Quam milles est, quisquis dicit te, Porna, su-
perbam!
Quis tu te pueris subiici ipsa tuis.

F. Grato Lomenio.

Dice te tastum nollus amore puella,
Lasciuusque soles sternere tela dei.
Cum sibi, Grate, voluntigitur, que sepe notant,

EPIGRAMMATA.

36

Tot data ab arguto signa superciliosus?

Quid risus, quid verba, manusque oculique loqua-
Et que summoto basia teste capis?
Fingo, inquis, Celare tuum cur niteris ignem?
Quisquis tam bellè talia singit, erat.

Gulielmo Mombatio Episcopo
Lectorensi.

Quod tam censeri generoso sangine, Presul,
Quidque es tam multis clarus imaginibus,
Illa quidem certè laus est non infima, sed que,
Tota ad maiores sit referenda tuos.

Quod superas opibus multos, quod honoribus anteis,
Fortuna hec dici munera posse vides.

Quod sis augusto spectandas corpore, forsan
Natura hanc dotem vendicet ipsa sibi.

At quod tam multis fulges virtutibus, atque
Eximius rari dotibus ingenui,

Quodque tuis lucem preferre nepotibus illam,
Quam tibi maiores ante tulero, potes:

Hec demum est tua laus; hec, Presul, laus tua demum
Vna hac te superis inserit ordinibus. est:

In Ponticum.

Caepius hinc illin video tibi, Pontice, mitti
Carmina iudicio subiecta tuo,
Idque à diuitibus: neque enim tua, Pontice, quisquaz
Emendaturus limina pauper adit.

EPIGRAMMATA.

Quid mirum? neque enim posit dare munera pauper:
 Nec te, que veniunt carmina sola, inuant:
 Mittit at hic gemmas, alias cum versibus aurum,
 Ut constent opere premia digna tue.
Tu, quia muneribus caperis, mala carmina laudans,
 Altera mentita retia laude paras.
Quid correctoris falso te nomine iactas?
 Id non corrigerem est, Pontice, colligere est.
 In eundem.

A Vrea non vana iactas tua carmina voce:
 Purgari solo nempe quod igne queunt.
 Francisco Moncaudo Burdigalensi.

M Oncaude optime, cui nouem sorores
 Sertis tempora lauris coronant,
 Quem vatem geminus suum Cupido,
 Quem vatem genitrix suum Dione,
 Spretis omnibus, vincum salutat,
 Illos versiculos perelegantes,
 Illos versiculos perimpudicos,
 Nec castos nimis, & nimis venustos,
 Molles, improbus, libidinosos,
 Effrontes, pathicos, Catullianos,
 Per ludum mihi quos heri dedisti,
 Iam, credo hercule, millies relegi.
 Ut sunt molliculi! ut fluant decenter!
 Ut spirant Venerem undique totam!

EPIGRAMMATA.

Vt vincunt Sybariticos poetas!
 Vt, quod pruriat, incitare possunt,
 Non dico sensibus modo his pilosis,
 Verum decrepitis que, mortuisque,
 Si quicquare potest mortuos mouere est.

Atqui dicere te tamen solebas
 Endorum, & Cyprie ruderis palestre,
 Meque illa immorata opinione, }
 Nil te vt virginem magis putarem:
 Quin & versibus, impudens, in ipsis
 Semper dissipulas, adhucque sumis
 Tyronis tibi nomen, Imperator.
 O he deinceps ten' ego vt pudicum
 Posthac arbitrer, ampliusve fallar,
 Imo mehercule virginemque Cyprin,
 Castratumque putem prius Priapum.

P ingenio CÆS. Scaligeri,
 Minus aetherij collucens lumen aura,
 Que radios toto disscis orbe tuos,
 Certaque cognati retinens commercia cali,
 Tunc etiam cum te deprimis, astra vides:
Hec tibi pauca tui mirator maximus offert
 Carmina, at indocta non bene ducta manus,
 Si liceat, tibi templo simul positurn, & aras:
 Vtque adeo numen suspicit ille tuum.
At tibi pro templo calum est: humus, ara nec ipse

EPIGRAMMATA.

Iam renuit, quin sit victima sacra tibi.

Pro Carolo Montauserio ad Margari-
tam reginam Nauaræ.

Mens regnit, sexus lumen, stupor orbis, in uno
Munera qua diuim corpore cuncta tenes,
Confiscere in qua una veteres licet heroinas,
Et quicquid veteri landis in orbe fuit:
Delicium cali, terre deca, accipe, que si
A duolunt pedibus carmina pauca tuis.
Nam quamvis tibi nulla dari, nisi magna decebat,
Parua tamen leta sumere fronte soles.
Illa tibi est cum diis communis, ut omnia, virtus,
Vili etiam placant quos data thura manu.
Fors olim maiora tibi, & meliora dicabo;
Si modo mea solita, Dina, scuebis ope.
Te sinenil, sed multa tuo cum numine possum:
Nititur auxilio spes milii tota tuo.
Ipse quidem profrus nihil hoc sum tempore: sed tu
Ex nihil me aliquid reddere, dina, potes.

CÆS. Scaligero.

CVM mea tantopere placeant tibi carmina Cæ.
sar,
Vel si non bona sint, iam bona facta puto.

F. Grato Lomenio.

Quisquis te Gratius primus, Francisce, vocavit,
Omen, non nomen tradidit ille tibi.

EPIGRAMMATA.

38

In quendam.

Mulciber incessu, capite Aeolus, ore Lyæno,
Tres uno diu s corpore solus habes.

In Rufinum.

Inter Latinos fortè sicubi assedit
Pulchellus iste, fusculo ore, Rufinus,
Qui sericatus gaudet ire per vicos,
Tria verba molli Greca voce τρεψις:

Grecè sed adst̄ eruditior quisquam:
Silentur illa: præseruntur Hebreæ,
Quæ liuidis præmansa dentibus latrants,
Nil pre se a bellis iurat esse Rabbinos,
Suæque ita obicit imperitie velum.
At scis, apud nos astus iste quid proficit,
Doctor trilinguis, architecte verborum?
Scis, inquam, apud nos astus iste quid proficit,
Qui vera fucis iudicamus abferris?

Dum vis videri habere tria simul linguas,
Vnâque tentas anticæ serpentis,
Quod credimus te hanc aliud esse quam linguan.

In Noallium.

Nil immundius est tuis libellis,
Nil obscenius, impudicus usque:
Et vi te tamen ut putemus esse
Numa, Fabritioque sanctiorem:
At sententia nostra ea est, Noallis.

EPIGRAMMATA.

Quisquis versibus exprimit Catullum,
Raro moribus exprimit Catonem.

In Vergilium.

Vergilius ipse loquitur.

Cor Phœbi, Phœbus Latij, ratum pater, & rex,
Fons ex quo Aoniae profluit humor aquæ,
Par volui primum, maior sed factus Homero,
In Gracos Rome irra secunda dedit:
Ad caelos tandem rapta, Ione indice, dicit
Nectaræ illorum vincere voces sonos.

In Lygdom.

Quod sis tā facilis, quid sis tā, Lyde, benignus,
Quām noua nupta suo cūmparat ire uno,
Hoc cause te credas nobisve, aliisve molestem.
Nomine: quinetiam nos magis ista iuvant.
Displacet hoc, quod nō tantummodo, Lyde benignus,
Verum etiam, ut fama est, officiosus homo es.

In Apollinem.

CVM timidam cupidus Daphnen sequeretur
Apello,
Currentem celeri per iuga summa pede,
Improbè, narratur tristis dixisse, Cupido,
Incaluit pectus cuius ali igne meum,
Aut concede tuas, quibus istam perseguar, alas,
Aut tua de nostro pectori tela move.

EPIGRAMMATA.

In Ponticum.

Sape, velut ridens, Epicuri dogmata laudas,
Et, quasi perlusum, reicienda negas:
Sape velut ridens, dicas tibi vera videris:
Quinetiam vultus signa probantis habet:
Sic etiam viuis, quasi non alienus ab illo,
Omnia que iuras te simulare tamen.
Tolle tuas artes: nihil hec mendacia profunt:
Qui semper simulat, pontice, non simulat.
Neque auaros, neque prodigos probando esse.

IMproba quem partis cumulandi plura libido
Detinet, & iuris non sinit esse sui,
Quem vexant dannosa modis informia miris,
Dum sua sub tacita pondera nocte putat,
Qui queritur tardas non sepius ire Calendas,
Quique nihil pensi, dummodo querat, habet,
Omnia pre lucro contemnere iura paratus,
Nec nisi, nec cuiquam, credo, placere potest.
Sed neque qui temis decies centena diebus
Fundit, & in sumpto nil putat esse nimis:
Quique etiam noctu, posita cūm lusserit arca,
Non alio ritu tempora lucis agit:
Quem Sol si primo locupletem viderit ortu,
Redditus ex Creso protinus Irus erit:
Qualis apud Stygiam torquet rimosa paludem

EPIGRAMMATA.

Vano virginea verna labore manus.
Quisnam igitur? qui se cauta sic temperat arte,
Vt medium seruans, vitet vitrinque latus.
Prouidus, at facilis parcus sibi, largus amicis.
Atque etiam largus, cum petit hora, sibi:
Qui nec opes terra furtim componere, sed nec
Perdere discincti more nepotis amat.

In Gelliam.

Quod nimio faciem cultu tibi Gellia queris,
Et suffis multo corpus odore tuum,
Hac ratione mihi credis te posse placere,
Conarisque illa me retinere via.
Quare alios, isto qui delectentur amore:
Personata mihi nulla puerilla placet.

Claudio Coletto Campano.

Cum det Rusa rosas, cum det tibi lilia, Claudi,
Cum det ferta tibi crise ligula flos,
Cum te respiciens suffiret peccare ab ipso,
Annuat arg. tis cum tibi luminibus,
Demque cibis queuis solum te sola sequatur,
Conicere hinc quis non veteriora queat?

In Romanum.

Cum somnus pigris vix dum est exsuffis ocel-
lis,
Atque recens orto plana relicta die,
Inclamans multo puerina, Romane, bostra,

Ore.

EPIGRAMMATA.

40

Ora lauaturas qui tibi portet aquas:
Tunc & gingiuas multo sale sesquipedales
Prolub, & guttur terque quatérque tuum.
Esse quid hoc dicam, quod cum tam sape lauetur,
Nunquam non tamen est sordida lingua tibi?

F. Laccio Cairiechio.

TUne meo elabi posis de pectore, Lacci,
Aut ego, dum vnam, non meminisse tui?
Ante vel usus mundi compage soluta,
Teras in antiquum sit redditura Chaos.
Quin mihi cum Lachesis summos peruenierit annos,
Nostra sonum referent noniniis ossa tui.

In Grannium.

Iambicos sine lege Grannius facit:
Mirari is ipse lege Grannius caret.
Fraudem suis idem inserit poematis:
Miraris? ipse fraude sine facit nihil:
Addeoque si quid fraude vacuum vnguam facit,
Vt fraudet expectatione alios facit.

Iohanni Costecundo.

Non quantum pote quisquam amare quemquam,
Tantum te ipse amo, Costecundo, ni te
Tetum non oculis fero iam in ipsis,
Verum in pectore & intimis medullis:
Contingant mihi curta, que timentur,
Et multo graueri, quam timentur:

F

EPIGRAMMATA.

Tanto ut sim ipse miserrimus malorum,
Quanto tu viuis es optimus bonorum.

Iocosum.

Contra facinoribus fuisse nescio
Tres enim prius dicitur, quae
Cronaca non perfringit, non contumeliam,
Non perfringit, non contumeliam.
Tres enim prius dicitur, quae
Cronaca non perfringit, non contumeliam.

In malos principes.

Iuppiter in faciem, propter sua probra, lupinans
Mutauit regem Menalis ora tuum.
ille quidem Regum solus, mihi credite, non est,
De se qui dici promereatur idem.

In Corellium.

Sutor es, & pistor, lenius, leno que, coquissque,
Mercaturque bonus, eausūdīcīque bonus:
T c tamen in tota non est mendicior virbe,
Nec quem paupertas arctius agra premat.
Dic agendum, qui sit (nam res est mira, Corelli)
Cūm tot res fascias, rem facere ut nequeas?

In Lygdum.

Cur tibi cauta dedit corpus natura pusillum?
Viderat hoc ipso plus satis esse mali.

EPIGRAMMATA.

41

Dicitur omnis ab aliis deponitur
Miseris se poneat, frumentis vobis
Oliu[m] et uina (deinde plena dolorum),
Sennacij et iugorum deponitur:
Vobis autem soli, et puro
Accubilis et dulcis deponitur:
Quod si quis deponit, et
Eiusmodi deponit, et deponit.

In coniuicatorem nimium
prolixum.

Quonam scribitas, quonam ista sophisimata
plenis?

Vis bene conuinias pascere? pone famam.

Anne Ogeriae Neapolitanæ.

Avrea cesariem, predulci argentea voce,
Hemishi, eur duro ferrea corde manesset
Iohanni Deliano.

Si sacer aethero furor excitat igne poetas,
Eosdemque a sidu[m] lampade torret Amor,
Miraris solidos curnam exhaustire trientes,
Donaque Lenzi sumere patris ament?

Ante diem geminus miseris extinguaret ardor,
Ni daret a sidu[m] frigora grata latex.

E ii

EPIGRAMMATA.

Stephano Alilio Burdigalensi.

SIma se faciles dederint in vota camene,
Ut per plura meum secula carmen eccl.,
Tu pariter mecum memori celebraberis aeo,
Et tibi scripta vetus per mea nomen erit.
Sin (sed enim verbis & pondis & omen abesto)
Non seneant domino longius illa suo,
Non tamen idcirco tibi disflicitura putabam
Hec magni in te animi pignora parva mei.

Mario Crucio.

Forma estate perit: vires estate fathiscunt:
Casibus innumeris eripiontur opes;
Vna, Maris est virtus, qua non vis temporis auferit,
Non premit indigo sor inimica pede.
Vna suos inuicta perennibus inserit astris,
Fortuna imperio liberat vna suos.
Hanc sequere. Infani est postponere firma caducis,
Veraque que bona sunt, spernere falsa sequi.

In Ponticum.

Ponticus eximium dum sepe ait eff. poetam,
Hoc solo dici iure poeta potest.

In Laudem.

Non toto est mulier, quam Lais, iustior orbe:
Cur ita manu rectum semper amare solet.

EPIGRAMMATA.

42

In Auitum.

CVM subigat sterilem, nihil illi donat Auitus:
Sic fit, ut ille oleum perdat, & illa operam.
In Pontilianum.

CVR tua vox vnguam sint salsa epigrammata,
Diluis hec nimio, Pontiliane, mro. (queru?)
De virtute & gloria.
VIrtus, vt solidū quiddā est, et corpore constās:
Acqua sed est umbra gloria fluxa leui.
Hanc igitur quisquis neglecta amplectitur illa,
Huc image quam corpus, corporis umbra placet.

De Lucij cuiusdam memoria.

ESse aliquam si quis memorandi perneget artem,
Hanc qui confirmet, Lucius vnius erit:
Ille etenim neper curaque adnatus & arte,
Tres versus totidem noctibus ed. dicit.

In Paulum.

Electo surgens ad mensam accedere Paulus,
E mensa ad lectum rauiss abit e soleat:
Interea attingit libros, ut vina catelli,
Et queritur sepe discere posse nihil.

Fatis parendum.

OBsequitor fatis: ducent te fate volentem:
Si tu nimis, inuitum te tamen illa trahent.

E ij

EPIGRAMMATA.

De Pompilij naso.

Pompilio est nasus cubitus tres longus, & unum
Latius, & huc murus cingit utrinque triplex;
Ad sunt & turre, Bacchus quas condidit ipse,
Et minio tinclis usque rubore dedit.
Huic etiam naso vis admiranda tributa est:
Nam calices secos illius umbra facit.
Imò etiam longè distans si senserit usquam,
Ut magnes ferrum, sic trahit iste merum.
Nuper eram in mensa, fisiens, potare paratus:
Pompilius clausas astitit ante fores:
(Mira canam, sed vera) merum mihi forte paratum
Attraxit naso protinus ille suo.

In Paulini nason.

Exiguum si quis nason vidisse laborat,
Paulum adeat, Paulo si modo nason ineft:
Non etenim est nason sed pars centesima nasi,
Et quo quis viso dicere posset, ubi est?
Talis ineft nason mafcis, sed & his quoque maior,
Et melius nasi nomine dignus ineft.
Quam que per radios volitant corpuscula solis,
Maiorem nason vix, puto, Paulus habet.
Sub exortum diei.

Roscida purpureos effert Aurora iugales,
Et nitidum Soli praevia sternit iter:
Noctis aunc dudum rupere silentia cantu,

EPIGRAMMATA.

43

Nullaque iam caelo, rava vel astramlicant.
Exit flammuomo Phœbus spectabilis ore,
Et tenebras densa noctis abire subet.
Christe, patris splendor, vero me lumine reple,
Aque meo tenebras pectore pelle procul.

In Gaurum.

Effundas versus vina cum luce ducentos,
Forte poëtastris annumerandus eras:
Sed cum te excium tam sepe poetam,
Id quoque quod paulum est, incipit esse nihil.

In Pamphagum.

PAmphagus in patulā tam multa ingesserat alii,
Quam poterant denis plus satis esse viris:
Ecce venit capro, preciumque expostulat: ille
Ebria te ribili lumina more rotans,
Euomit in patinam vinumque, cibosque receptos,
Atque ait, en, merces tu tibi habeto tuas.

In Gallonium.

Stertit ad octanam Gallonius: inde cubili
Paulatim effurgens languida membra lenat.

F III

EPIGRAMMATA.

Obiicitur perdix, quam protinus ille calentem
Devorat; bac nulli cesserit arte libens.
Spumantis tenetis cyathos et forae, non emere
Adscit, & sacris sic operatis art,
Di date mi constantem animum, mentisque quietam,
Quam multis via est nostra referita malis!

Sextio.

Multa qui le, fateor, confers mihi munera, Sesti,
Deum et tibi me nec tam effe reor.
Cur ita quid que das, tristit dare mente videris:
Sic ego que data sunt, vendita dona voco.

De voluptate, & ratione.

CVM, velut excofa residens in puppe, Voluptas
Arbitrio mentem pellit agitque suo,
Horrida bacchantes ineunt certamina venti,
Nauseaque in Syrtes & vada ceca trahunt:
Illinc Ambitus, Dolus hinc consurgit, & atroc
Ira cruentatas sanguine tintita manus.
At ratio regnum natus si sumperit, ecce,
Compositis undis aquora tuta silent:
Ipse ratis nullo ventorum exterrita flata
In portum certo tramite flectit iter.

EPIGRAMMATA.

44

Sansoni Crucio.

ET bonus, & dives, Sanfo, simul esse laboras:
Id fieri nulla sed ratione potest:
Sic utrumque petens, perdes utrumque; necesse est,
Alterutrum tollas, alterutrumque petas.

Tumulus, Otthonis hominis
voracissimi.

Conditus hac sub humo est gorges vastissimus
Otto,
Cui nunc officium iusta rependit humus:
Condit in ventrem terre tot iugera vienus:
Hunc sub ventre suo nunc quoque terra tenet.

In Virronem.

QUod totam Virro furiosi more per urbem
Discurrit noctu, quid loca sola petit,
Nescio quid secum solus quid miserit: illo
Quid nemo est tota sordidae urbe magis,
Hac ratione parat nomen famaque poetæ,
Et reperit fatuos, sic quibus esse frabet.
O valeant calami, pereat genus omne librorum,
Reddere, si rates mens male-sana potest.

In Paulum.

QVE tu condideras, inspexi carmina nuper,
Lectaque sunt, fateor, türque quaterq; militi:

EPIGRAMMATA.

Nec tamen eualui cognoscere quid sibi vellent:
Visque adeò obscurè scribere, Paule, soles;
Nam tu verba, puto, ex libris accepta Sybille,
Quæque Catonis erant tempore præfata nimis;
Versibus infercis, gaudesque obscurus haberi,
Et velut inducta singula nube tegi;
Errasti hoc tantum, quod mittens carnina, Paule,
Debetras vñâ mittere grammaticum.

Ad amores.

Carnifices cure, miseraeque incendia mentis,
Et tu cum pharetra seu Cupido tua,
Tûque Erycina ferox, longum, eternumque valete,
Ferte alio vestras, noxia tela, faces:
Præteriti vobis nimium concessimus eñi:
Iamque dies mores postulat ista nonos:
Nunc ianat & rerum causas tentare latentes,
Insiáque ignavis per loca ferre pedem,
Indnere & mores, contracta fronte, severos,
Atque puellarès spernere blanditiias.
Hac loquor: at si me placidis spectarit ocellis,
Que fugat affectu nubila cuncta suo,
Quam vereor, ne mos mibi multa & magna locute
Omnia cum fastu fortia verba cadant!

In Pontilianum.

CVM rapidis medio desauit in æquore Titan,
Fer puer huc Cyathos, Pontilianus ait:

EPIGRAMMATA.

Cum pluit, en, inquit, deus admonet esse bibendum,
Qui nunc tam multo proliuit hymbre solum:
Sic vacua à potu non unquam tempora dicit,
Cirque bibat, semper Pontilianus habet.

Petro Quintio.

Si deo, que dubius hic illuc passibus errat,
Et regit humanas, lumine capta, vices,
Quem Labiryntheis erroribus egit, Ulyssen
Ad patrios effet passa senere focos;
Membráque lai, que viri tumulo caferentur eodem,
Et tegeter nomen, qui tegit ossa, lapis.
Ab qsoniam fati, variè crudelibus actus,
Dura tulit terra plurima, plura mari:
Vixit, & euectus rutilis super ethera pennis,
Meonio clarum carmine nomen habet.
Maëste animo, Quintus: dum te fors invida vexat,
A patrio, que procul finibus esse iubet,
Virtutem illa tuam toto disseminat orbe,
Dumque nocere cupit, sic quoque seua iunat.

Claudio Burgo.

PErpetuò mœres, nec frontem exporrigit unquam,
Hoc sine tu, quæso vinere, Burgo, vocas?

EPIGRAMMATA.

*Is demum verè vixit, qui mente serena,
Et nitido letos exigit ore dies:
At qui perpetuis torquet se angoribus, hunc non
Vixere, sed lenta morte perire puto.*

In Diuam Catharinam.

Quo te precipue commendem nomine, Virgo?
Laus etenim que te non minor esse quicar?
Magnum erat errores veterum liquisse parentum,
Maius at imperium deseruisse fuit.
Magnum erat immanis rabiem spreuuisse tyranni,
Supplicia at maius sponte subire fuit.
Magnum erat his vitam sponte obiecisse periclis:
Maius nunquam animo succubuisse fuit.
O decus excium p' tris, sexusque, polisque,
Dicere te merito nullus honore potest.

Eadem de seipsa loquitur.

Illecebras inter medias educta virago,
Re princeps, mulier corpore, mente dea,
Nixa deo, mundi speriens mala gaudia, rici
Tum tormenta animo, tum ratione sopheras.
Non vota, non gladij, non ipsi horrenda tyramo
Mors potuit mentem se de mouere meam.

EPIGRAMMATA.

46

Scilicet haud quicquid mens Christo afflata veretur:
Ille mee vires, & res vita fuit.
Quid, fuit? estque, fuitque, atque, est sine fine futurus:
Principium vita mors dedit ipsa mili.
Qui legis hec, sic tu te etiam compone, viator;
Mors tili pro Christo vita perennis erit.

In quendam.

Quidam ieiunum me clausit esse poetam,
Et mibi, secia nimis carmina condit, ait:
Ipse in tua fedem carpine posit eadem,
Egregia prudens calliditate canet:
Nunquam ieiunus, nunquam ut qui scribere siccus,
Sed satyr, & vino semisepultus amet.

In Crassum.

Quod ruri manes studiis addictus honestis,
Ruficus hoc videor nomine, Crasse, tibi.
Ruficus ille quidem non est, qui rura pererrans,
Ingenium rerum cognitione colit:
At tu, qui nullam nasci stultus simus artem,
Esse vel in media rusticus rube potes.

In Gaurum.

Fama est hoc a uno mortuus esse poetas:
Quid metuimus? nil te, Gaire, timere decit.

EPIGRAMMATA.

In Rufinum.

CVM cænet nemo tota te laetiùs urbe,
Ad tua cur rarus prandia, quaris, eam?
Accubui simulac tecum, Rufine, monèque
Primus in appositus impetus ire dapes:
Mox onerare meas insulsis versibus aures
Incipis, & nugas ingeminare tuas:
Nec retices unquam, sed ab ovo ad mala, recenses
Vix, puto, per centum carmina facta dies,
Quæ si quis fanus patienti combibat aure,
Illum adamantini pectoris esse putens.
Miraris, cur te non possum ferrari canentem?
Mensa ipsa insipido carmine pressa gemit.

In Fortunam.

FORTUNA inconsans, & nentro certa parata,
Vel fætura premit, vel nocitura fæuet.

In Commentarios iuris ciuilis, Francisci Connani viri clarissimi,

Liber ipse lectorum alloquitur.

DVM tua mil preter curantis commoda, Lector,
Me patris aſſiduo cura labore poliſ,
Dumque diebus amat totas ex ordine noctes.

EPIGRAMMATA.

47

Noctibus & totos continuare dies,
Ipſe (fatebor enim infelix) dominique patrique,
Ipſe necis propere maxima causa fui.
Verum etiam sine me, fatalia tempora mensus,
Serius ut paudo, tandem obiturus erat.
Faxo ego, ut eternum per me nunc vivat; eroque
Illi auctor vita, cui necis ante fui.

De Seipso.

Dicebam Euterpe, ceptis in versibus harenſ,
Auxilium fratri porrige, Dina tno.
Fraterno mota eſt in rīsum nomine virgo,
Et nitido sudum reddidit ore diem:
Tunc ego ſubridens, mirari deſine, nana m̄
Si pater eſt Cæſar, tu ſoror eſſe potes.

In importunos recitatores.

HE mihi, quām res iuſiſa eſt nimis eſſe poetiſ!
Quantum odij morbiſ colligit ille ſuis!
Nil genere hoc hominū eſt usquam importunius: illos
Et cane, qui ſapiunt, peius & angue cauent.
Nec locus eſt, nec tempus, ab iis ſubducere quo te,
Non ſi mille modis aggrediar, queas.
In foro te, in thermas, & balnea in ipſa ſequentur:
Quid ſi in templo gyram ferre parabis, & huic

EPIGRAMMATA.

Si notos forte agrotos iniisis, & illuc:
Spelatum ludos forsitan ibis? & huc.
Pergis èò, nukum quò ducere queris? & illuc:
Pergis èò, comitem quò tibi poscis? & huc.
Denique, vt exoneres alium, discedis? & illuc:
Ut somnum capias, fessus abibis? & huc.
Inter ea in ussis onerabunt versibus aures,
Avibus vt te tunc ipse carere velis:
Versibus in ussis, quis cantio gravior illa est,
Quam geminat putri condita rana lacu.
Ex genere hoc, miseram nuper me prenderat vnuas:
(O lux infelix quam fuit illa misit!)
Fessus ego, in suavis mihi iæ ut vita esset, apud me
Fundebam surdo talia vota Ioui:
Summe deim, te si qua mes miseratio tangit,
(Nam qua sim positus conditione, videt)
Aut abige huc tandem, aut mihi da surdescere, vel iam
Alterutrum nostrum, vel neca utrunque simul.
Venerat ad prime damnata crepuscula lucis:
Vix abiit Yates sole cadente meus.

Paulo.

D As mihi lactucas, centum sed mutua poscis;
D sine lactucas, Paule, munoris emo.
In Collinam anum.
D Ispeream, nisi te afficio, Collina, libenter,
Nique etiam tecum sapius esse velim;

Tum

EPIGRAMMATA.

48

Tum quoniā anguicomas sic exprimis ore sorores
Terriculi vt facile munus obire queas,
Tum quoniā imprimis potas lepidè, atque decenter:
Crede mihi: hic demum gratia magna tua est:
Nam tu aliquot, qui sunt reliqua preludia pompe,
Suauiter in amissis ructibus in cyathum,
Sic bibis, vt dulcis labis pendentibus humor
Ascidet alternis influat, & refuat.
Expers interea nescit pars vila decoris,
Labitur in pingue spuma salina sinum,
Crede mihi: id pulchrum est, dentes cum allis ad a.
Sic patulo geminus ludit in ore liquor. (tros
Macte age, macte animo Furiarum sola voluptas,
Delicium Stygij sola futura canis:
Perge, citosque bibens, Meandri reddo reflexus:
Id, festina, simus & bibere, & vomere est.

Antonio Callao.

V Nquamne, Antoni, locupletem te fore credis?
Et calo, & tota falleris hercle via.
Non es adulator, non fur, non denique leno,
Non bonus insontes voce onerare reos.
Innocuus viuis, fraudisque, & criminis expers,
Semper in antiqua simplicitate manes.
Ehades nunquam dines rationibus istius:

G

EPIGRAMMATA.

Esse bonum nostro tempore stultitia est.

Paulo.

Qui capit, inferior: maior, qui donat, habetur:
Inferior, sicut te, Paule, libenter ero.

Cuidam.

Hos tibi quid iuras factas ex tempore versur?
Pagina, si tecreas, id satis ipsa probat.

In Phædram.

CVm Phædra Hippolyti disjectos cerneret ar-
Mébraque iam multis sanguinolenta locis, (tua,
Postquam non potui vivum te infestere, dixit,
Persequar ad Stygios te tamen usque lacus.
Dixit, & incumbens gladio, terram ore momordit:
Sepe amor insanus talia monstraruit.

De morte M. Brutii.

Brutus ut Augusto belli succedere palmanz,
Et paulum a vietiis vidi abesse ssos,
Amplexus gladium multa iam cede madentem,

EPIGRAMMATA.

49

Ergone te, dixit, sorpte, seruus ero?
Quin potius fatus id quod præclusa malignis?
Non potius patria, dextra datura mikis est.
Hec fatus, uerilum per costas exigit ensim,
Magnanimoque cadens pectori pulsat humum. 1
Sic quoque dum moritur, labris dum spiritus errat,
Nunc, ait, inuitu Cæsare, liber ero.

In quendam.

Quidam Margaridem meam salutat,
Morbosus, capularis, euiratus,
Ficosia, recutitus, herniosus,
Caluaster, podager, cadauerosus,
Orci victimæ, pubulum Charontis,
Cui iam oris, puto, factio in recessu
Dentes quinque, nec amplius supersunt:
Cui centum scabies petita lustris
Artus depopulatur hulcerosos.

Idem, quod magis ac magis pudendum est,
Panper, dirutus, expeculatus,
Qui noctu omnia fauna pernagatur,
Siquid, perditus, huiuspiague posse;
A se quo miseram famam repellat.

At qui surripiat, clepat, quid ad me?
Quicquid fecerit, haud mouabor unquam,
Dum ne Margaridem meam salutet.

G 7

EPIGRAMMATA.
De morte Ciceronis.

CVM ferus astaret stricto mucrone satelles,
Sumere supplicium de Cicerone parans,
Immoto vulnus, atque oculis constantibus ille
Prebens infanda colla secunda manu,
Publica libertas vita mihi carior, inquit,
Me quoque, me fas est, te moriente, mori.

Calendis Ianuariis, Iocosum, ad
Michaëlem Lochianum.

NON tibi pro xenius, fului preciosia metalli.
Pondera, non docta signa polita manus,
Non lana Assyriæ tincta & saturata veneno,
Non gyaniæ argenti lamina murus erit.
Talia non capiunt generosæ munera mentes,
Talia magnanimi spernere dona solent:
Cum te igitur, quam sis excelsi pectora, norim,
Non mittam ista tibi dona: quid ergo? nihil.

Ad Ianum Vermeliaum,

Duicitas hodie plena depromere ab arca,
Thesaurosque meos iam referare placet,
Vite munieribus donem, mi Iane, superbis.

EPIGRAMMATA. 50
Iane, inquam, ex animo nunquam abolende meo.
Dona paro tibi ferre, quibus, si dicere fas est,
Attalice possunt nil dare maius opes:
Munera, Persarum gazas que vincere possint:
Munera, Paestoli est pre quibus vnda nihil,
Quidnam post tantos feret hic promissor hiatus,
Qui sua tam elata munera voce canit?
Sic tecum: & que sint ea tandem dona, requiris:
Atque iamdudum, que tibi posci, habes.
Hui dices, hoc tu breue charta & inutile frustum
Persarum gazas amplius esse putas?
Quid facias: nil peccideo, nisi carmina, Iane,
Quare ea thesauros dimiti, & que voco.
Tu quoque, si natura mihi tua cognita recte qsi,
Carmina dimitis pluris habenda probas.

Curandam esse hyemis tempore
cuticulam.

Ingere ligna foco: vù frigoris aspera seuit:
Eia age quid dubitas? ingere ligna foco.
Non audis, quanto Boreas bacchetur hiatus?
Nónne vides, multa ut iam nire canet humus?
A spicis, ut veteres viduentur frondibus ornis?
Cernis, ut amissæ sylua queratur opes?
Cernis, & ut pigro lente cantat marmore riuis?

G. ij

EPIGRAMMATA.

Me gelidus totis artubus horror habet.
Ferto age, ferto buc vina, puer, cyathosque capaces;
Ante focum mensis explicuisse iuvat.
Iam tristis cælum est facie, iam nubilus aëris
Omnia concutiens, nos vetat ire foras.
Ergo domi inclusos genio indulgere necesse est,
Mos datus à priscis ut teneatur auis.

Lodoico Valecio adolescenti
honestissimo.

Miraris, tanto cùm te complectiar amore,
Cur tamen extremum hic te, Lodoice, locè?
Pectore nempe mihi penitus defixus in imo es:
Ultimus, hinc factum est, pectore ut exieris.

EPIGRAMMATVM FINIS.

L. Memmij Fremioti in Marcum Antonium Muretum præceptorem optimum & carissimum.

MVRETE eximios inter celebrande poetas,
Cui numerat paucos Gallia tota pares,
Cui pater ipse lyra & plectrum transcribit Apollo.

EPIGRAMMATA.

51

Quem sibi Pierides sp̄ emique metūmque putant:
Hos per te exculti primos cape ruris honores,
Quos tibi dat tremula nostra Thalia manu.
Scilicet auriflue numeroso verbere lingue
Dum tu corda loquens obstupefacte quatis,
Pectore & à docto gemmarum projicis hymbrem,
Quem rapiat celeri lecta iuuenta manu,
Per tua ego ingressus timido vestigia passa,
Sedulus, hec tandem qualibacunque dedit:
Quæ tibi dum placeant, aliorum hand puncta morabor:
Iudicio tutus despiciam illa tuo.

Eiusdem.

Dicebam, mihi Pierides presto este canenti,
Et mihi tu vatum ductor Apollo faue.
Aure meas surda Musæ sp̄ reuere querelas:
Aure meas surda sp̄ reuit Apollo preces.
Verùm ubi Mureti me sum de gente profassus,
Et dixi, Marcus me quoque uester amat:
Mureti audito acciververunt nomine Musæ,
Sponte & opem Phœbus detulit ipse suam.

G iiiij

M. A. M V R E T I
Epiſtolarum Libellus.

Ad Nicolaum Viennensem
 Epistola.

Incolita nobilium soboles, Nicolae, parentum,
 Qui iam nunc ipso ex etatis limine signa.
 Virtutis prebes nobis manifesta future,
 Nemirum sapis, Et rem recte intelligis unus,
 Qui licet antiquis ortus natalibus, haud te,
 Ante tamen ponis reliquias, sed fronte modestia
 Adloqueris cunctos, vultisque humanus amico,
 Non ulli renuis dextram pre bere fidelem:
 At quidam contra nullis maioribus orti,
 Ore tamen tumido voces efflare superbas,
 Aequalisque suos audient contemnere, tanquam
 Indignos quis sese equali foedere iungant:
 Quos tu deridens, inter nihil esse, parente
 Quo sit quisque creatus, ait, dum sit modo vera
 Virtutis studiosus, ametique in rebus beneficis
 Ponere labentis fatalia tempora vite.
 Cui non Sicania notus dominator opime,
 Qui de figlina est ad regni enectus habendas?
 At contra Persei, qui claram rexerat olim

L I B E L L U S.

52

Pallenen, natus, fortuna ludibrium, amplos
 Inflatbat folles, & regis filius, vno
 Impositam incidi versabat forcipe massam.
 Quid? non & matris captiue abiecta propago,
 Regali sedit folio? Quid sternata iactas?
 Nuru pueri regum parte enascuntur eadem,
 Qua mendicorum? nunquid communia vtrisque
 Materia est? nunquid morbis obnoxius aquæ est,
 Quem lana Assyrio relat medicata veneno,
 Principibus prauis, claroque ex sanguine natum,
 Et sub Aquitanis sorbet qui bardocucullis,
 De peronato genitus patre? norme sorores
 Noctigene, vitas hominum quæ pollice versant,
 Sunt aquæ immites generosis, vilibus aquæ?
 Quidnam igitur prestat mendico hic nobilis isti?
 Aut quid nobilitas tandem est, nisi sumus manus?
 Nam si vim verbi inspicias, & nobile scortum
 Dicatur, & latro nonnquam nobilis: imò
 Nominis ita accepto, Porinus quoque nobilis ipse est.
 Sed nempe insanit vulgus, multoque veratro
 Indigit, indignos alienis laudibus ornans.
 Qui se non ullo deturpat criminis, quique
 Viribus ingenuas totis amplectitur artes,
 Is milbi, sit quamvis genitore creatus egeno,
 Nobilis est: at qui, viitorum mole grauatus,

E P I S T O L A R Y M

Nil preter statuas, & anorum nomina iactat,
Si verum excutias, longè abiectissimus ille est.

Ad Ianum Antonium Baifium.

Iane mei cordis longè pars maxima, quocum
Dulce miseri est totos crebrè componere soles,
Dum tu aut Niliacæ meditaris funera Thisbes,
Insciens atro candentia poma colore,
Aut opus extinximus numeris sublimibus aptas,
Syrmate conspicuas, picturatas que cothurno,
Carmine nos humili nostros includimus ignes,
Aut braubus scriptis dulces affamur amicos,
Aut vittis genuinum infigimus. Omnia nos hæc
parvula inaudaces tibi fas maiora parare,
Cui totus se Helicon, totusque recludit Apollo.
Ad vires se quenque suas componere verum est.

Ad Stephanum Iodellum.

SEmina sunt quedam nascientibus insita nobis;
Quævis, duce natura, ad varias impellimur artes:
Ille fori rabiem, vesanâque iurgia lundat,
Et patidos grata defendit voce clientes,
Impatiens oci: contrâ hic fulcare carnis.
Regna tridentiferi gaudet patri, & trabe vasta.

L I B E L L V S.

53

Visere longinquæ terræ sub sole iacentes:
Prodigus hic vite violentis duicitur armis,
Gaudet & hostili stagnantes sanguine campos
Aspicere, & litui sonitu recreatur acuto:
Ille sui nunquam fines excedere a gelli
Ausus, amat tacitus deducere passibus eum;
Proscindens magna gremium genitricis, & altis
Pinguis Tripolitæ committens munera sulcis.
Nos Musæ, Isidelle genitæ, genitorque Lyæus,
Quem rigidi ambigis venerantur numine Thracei,
Et Nymphae celeres, & capripedes Satyrisco.
Nos & luce nosa lustrat dum Delius orbem,
Et iubar auricorum tremulis dum fluctibus abdit,
Addictos studiis videt, intentosque labori.

Sed tua te virtus, animi te viridus ardor
Aequales longè ante alios vnum abripit: vni
Purpureis dictant Musæ tibi talia labris,
Qualis pulchricomus, choreas diuentibus ipsis
Cantat, & ad numerum simul ipse mouetur Apollo.

Fœlix ingenij, viridi cui detur ab eis
Longeuos aquare senes, & carmine dio
Demulcere animes: iam te ipse tumescit clunno
Sequana, iam virides resonant tua nomina ripe.
Perge agedum, nec te venienti subtrahet fame:
Non te Parca feret totum; non totus obibit,
Parisque tui effugiet ferales optima flammæ.

O D A E.

Musa suos vetat ipsa mori dat viuere Musa
Perpetuo, & famam memorem per secula propagat:
Calo Musa beat: famam tibi Musa perennem
Protrahet, & caelo te olim, Iodelle, beabit.

F I N I S.

M. A. M V R E T I

ad Iohannem Auratum vi-
rura vtraque lingua
eruditissimum.

O D A E.

A Vrate gentis grande decus mee,
Qui tensa doctrina fila legens manus,
Seclis inexpertum vetustis
Ambrofio iacis ore nectar,
Quid esse causa suspicer, inuidia
Suis quid ortos Gallia finibus
Aut edit, aut spernit poetas,
Visque fauens peregrinitatis?
At quis vetustis temporibus suos
Et sonit Hellas, & Latinum suos:

O D A E.

Que prauitas nos mentis vnos,
Ne faciamus idem, coercet?
Nihil daturum me auribus hic tuis
Velim arbitris, sim licet & fide
Pridem tibi, & communitate
Sanguinis, & patriae alligatus:
Nil ista sed me commoneant tamen,
Aurare, palpo percutere inficum,
Vt landibus te ornare pergam,
Ni tua me prope singularis

Virtus moueret. Nil faciles tibi
Musa negarunt: Sep libeat fide.
Sacrate Greca seu Latina
Nobilium inclita facta regum.
Hac arte quandam quas, sibi copias
Dirces, aliumque, quod peperit decus?
Contra, tuos mercede iusta
Quisnam hodie decorat labores?
Praiudicat, quod nisi nos premat
Auctoritatis pondus, erit nihil,
Cur non, metu plaze remoto,
Cedere te inficiemur illi?
Sed nempe virtus temporibus ract
Depressa nostris: hinc sit, ut vnic
Virtutis altore poetæ
Clade etiam simili premantur.

O D A E.

In discessu Daniëlis Schleicheris,
filij longè dulcissimi.

Descende cælo, & iam mihi lugubres
Regina dictæ Calliope modos,
Quibus furentem, ehem sub imis
Visceribus retegam dolorem.
Dic, dina, carmen, quale per herbidi
Ripas Caystri, candidulum caput
Traiectus immixti sagittâ
Voce canit moriente cyrus.

Aut qualia olim comiuge Thraciæ
Rapta sacerdos dixerat, ad sonum
Quorum & sera immanes querunt,
Et rabidi posuere venti.

Ahi! unde questus incipiamus meos
Quæ prima se vox pectori proferet;
Itaque laxabit querelæ laetitia doloris.
Nam meus hinc D' A M I E recedit.

Nunquamne posthac, & impennam decus
Quotquot ingales dum erat aut eos,
Terrâque collustrat iacentem.
Ignisomo videtur Phœbus,

Nunquamne posthac conspiciam tuos.

SCHEICHERE, vultus? curigitur moros,
Nec trifis inuisque ritæ.

O D A B.

Eila ferox inimica rumpes?
Iam iam valete ô gaudia, & ô ioci,
Et quicquid antehac dulce fuit mihi:
Venite iam fletus perennes,
Perpetuique venite planctus.

Inmixa ramis Danlias ut nouis,
Cuius cantus auept, furtifica manus
Pullos tenelles insolauit,
Moxsta sedet geminatque questus,
Et se doloris vulnera conficit,
Sic ipse postquam defero tui.
Aspectu amato atque expedito
Posse animum exsatiare vultus,
Eheu, quibus tunc fluctibus opprimar!
Quantas dolorum perpetuas faces!
Quam sepe, te ut spectare possum,
Morte mea cupiam pacisci!
Lenito crebris haec mala literis,
O nate, saltem, néve animo patrem
Depone, qui, dum viuet, vnum
Pectori te retinebit arcto.

Ad Claudiom Voësum.

Claudi integello pectori amabilis,
Qui mente solus disficiis à mea

ODAE.

Acerba curarum, benignis
 Vocibus, alloquiōque dulci,
 Non sic timenda est, in Lybie iugis.
Quae, matre rupta, vixera nascitur:
 Non scorpi cauda minaces,
 Non geniti sub aquis chelydri:
 Non herba tetro noxia gramine,
 Quamcumque tellus Thessalis educat,
 Non illa, quam stillante rictu
 Spuma canis genuit triformis,
 Dira ut latentis tela Calummie,
 Quam Dite Tellus sustulit ex patre,
 Nefariam, insontēque fictis
 Criminibus premere efficacem.
 Hec conglobatis suspicionibus
 Beli nepotem perdidit, hec male
 Adegit ad potum cicuta
 Innocuum sophie parentem.
 Dum Phœbus Indos excoriens nouo
 Afflabit igni, Beticolas cadens,
 Non villa Theside modesti
 Secla pudicitiam tacebunt.
 Aggreſſa blandis hunc sua fraudibus
 Nosercā pallax, quid iuuenum decus,
 Labentis istud ver iuuenere
 Perdis, ait, tenerimque florem?

Cur

ODAE.

Cur editorum per inga montium,
 Antris latentes persequeris seras?
 Tibi absque telis, retibusque
 Preda domi melior parata est.
 Accede, ne te puniteat mei
 Fructus pudoris carpere primulos:
 Non me ore natura indecoro
 Protulit, immeritam ve amari.
 Quid vana legum vincula te mouent?
 Naturā nullos concubitus vetat,
 Sed compedes vanissima istas
 Cura hominum sibi fabricata est.
 Nil ille motus, desine vocibus
 Tentare mentem, si furcidicis meam,
 O spuma, & in tauros furenti
 Progenies genitrix digna.
 Hec fatus in tesqui, & nemorum abditos
 Abit recessus, gesa manus rotans;
 Valentem odora & vis sagacium
 Anteit, & sequitur Laconum.
 Quid innocentis sed iuueni tam non
 Seruasse tanto à crimine prefuit
 Mente, si apud patrem reverſus
 Impia plus potuit non erca?
 Cuius querelis illi adeò integer
 Per vota patris filius occidit,

O D AE.

Cantus & eliso marinas
Imbuit emo ricens cerebro.
Nec me venenis non petuit suis
Illa ipsa mendax anguispedum soror,
Mendaciorum procreatriz,
Perpetua & scelerum architecta:
Sed dexter illi me eripuit deus,
Vmbone tanquam me triplice tegens:
Cuius mensor, nunquam canoris
Versibus hunc celebrare mittam.

A D PET R V M R O N S A R D V M
Gallicorum poetarum faci-
lē principem.

R Onsarde Aonij pectinis arbiter,
Qui princeps resonum sollicitas ebur,
Ventorumque minas, & celeres potens
Lapsus sestere fluminum,
Quando te reducem Vindocino ex agro
Cernemus, veterum turba sodalium?
Quis te, quis ninoe vellere conditus
Nobis restituet dies?
Qui desiderio perpeti nunc tui?
Heu que non facimus vota? quibus sacros
Postes maneribus cingere parcimus?

O D AE.

Quas non concipiunt preces?
O saltem interea, quicquid agis, memor
Nostrī viue ita te curribus aureis
Rumor per liquidum gensemēs aera,
Spectandum populis vehat.

Ad Nicolaum Denisotum Co-
mitem Alsinoum.

B Acchus poetas & facit, & fonet
Bacchus poetarum ingenia excitat:
Bacchus novem prestat puellis,
Et melior, potiusque Phebo est.
Ter terna quisquis pocula sumperit
Dulcis Falerni, sentiet hic sibi
Calere diuino furore
Carmina ad eiicienda mentem.
Sic letus olim vixit Anacreon
Cinctus virenti tempore pampino,
Sic Ennius semper madentis
Guttura carmina funditabat.
Algantis at quo potus aqua iunat,
Frigent eorum carmina, nec ferunt
Aetatem. Ades, mecumque plenis
Hic cyathis, Nicolae, certa.
Ad tranda seris carmina posteris

O D AE.

Vter que loto gutture concinet.
 O dulce tormentum, ò grauatis
 Certa quies animis Lyee!
 Quenam, imperiti, pocula querimus
 Vocalis vnda? quod bifidi duples
 Montis cacumen somniamus?
 Quam petimus, fatui, Hippocrenem?
 Hæc Hippocrene est: unicus hic liquor
 Vates suspendos efficere eualeat.
 En, par pari gratus repende:
 Hoc ego te cyatho saluto.

Ad Ianum Tilium
Partheneticon.

Modus tenellis quis tibi ab vnguibus
 Vite tenendus, lane, sit, accipe,
 Benigna quem Natura fixit
 Ingenio puerum sequaci.
 Primum ergo amoreno numinis intimo
 Serva usque fixum pectori, & illius
 Ad iussa te compone: nulla est
 Sors nocturna deum colenti.
 Fac & parentes sis pius in tuos,
 Honore & illos promerito colas:
 Impunè nunquam sprenuit ullus.

O D AE

A quibus ortus erat, parentes.
 Fas & magistris, sint licet asperi
 Nonnumquam, honorem reddere debitum.
 Si quando te obiurgant, id illos,
 Te quod dament, facere arbitrator.
 Nam primula etas innumeris rapi
 Affectionum turbinibus soleat:
 Frenari eam quare & magistris
 A si duo imperio necesse est.
 Nil turpe facta dicere fas putat:
 Que quisque gaudet dicere, eis quoque
 Gaudere patrandis putatur.
 Indicium sua cuique lingua est.
 Discere & sodales quos tibi debet as
 Parare: nam omnes consimiles ferè
 Euadere illis affolemus,
 Quescum agimus: neque pestilenti
 Siquis frequenter vixerit in domo,
 Nec si in malorum cœtibus, ut sibi
 Contagio nol ob sit, unquam
 Arte canere valerit villa.
 Vide ergo ut illos, lane, pares tibi,
 Quis esse te olim consimilem voles:
 At immodestos quos videbis,
 Et cane peius, & angue vita.
 Laborem amato, dum inuenis riges,

H iii

ODAE.

Ut oceris, cum senium premet:
Laboridesores nec villa
Laus sequitur, neque splendor vllus.
Hac si sub imo pectore clauseris
Præcepta, Tili, spes bona nos tenet,
Tuis, fore, vt maioribus te
Persimilem videamus olim.

MARCI ANTONII MVRETI
IVVENILIVM FINIS.

